

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΦΑΡΟΣΜΕΝΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Διδάσκοντες Ε. Κλαμπατσέα, Κ. Σερράος

ομάδα **παραγωγικές δραστηριότητες**

Αναγνωστάκης Κωστής

Ανδρίτσος Θάνος

Καλαμά Βάσω

Κωσταγιάννη Μαρία

Νοέμβριος 2011

περιεχόμενα

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

- _γενικά χαρακτηριστικά περιοχής - παραγωγικές δραστηριότητες
- _χάρτης χρήσεων γης / χάρτης ΓΠΣ

SWOT ANALYSIS

- _η περιοχή μέσα από swot analysis
- _πίνακας swot

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

- _γενικός στρατηγικός στόχος
- _μηδενικό σενάριο τάσεων
- _ήπιο σενάριο παρέμβασης
- _ριζοσπαστικό σενάριο παρέμβασης
- _αξιολόγηση

ΧΩΡΙΚΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

- _κεντρική ιδέα
- _πρωτογενής τομέας
- _δευτερογενής τομέας
- _τριτογενείς τομέας

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Ο δήμος Αχαρνών βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της περιφέρειας Αττικής περιλαμβάνοντας μάλιστα μεγάλο τμήμα του ορεινού όγκου της Πάρνηθας. Από τα βορειοανατολικά μέχρι τα βορειοδυτικά συνορεύει κατά σειρά με τους δήμους Ωρωπού, Διονύσου, Κηφισίας, Μεταμορφώσεως, Φιλαδέλφειας-Χαλκηδόνος, Αγίων Αναργύρων και Φυλής.

Η σημερινή διοικητική του δομή προέκυψε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης, τη «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης» από τη συνένωση των δήμων Αχαρνών και Θρακομακεδόνων. Αυτό αποτελεί την τελευταία στάση μιας πολύχρονης ιστορικής εξέλιξης που κρατάει από την αρχαιότητα διατηρώντας το προνόμιο ενός εκ των ιστορικότερων περιοχών της περιφέρειας. Άλλωστε από την πρώτη διοικητική διαίρεση του ελληνικού κράτους, το 1835, οι Αχαρνές συμπεριλήφθηκαν σε έναν από τους 10 δήμους της Επαρχίας Αττικής. Από τότε έχουν περάσει αλλεπάλληλες διοικητικές αλλαγές μέχρι να φτάσουμε στη σημερινή μορφή, σε κάθε περίπτωση όμως, ήταν και παραμένει ένα σημαντικό και αναπόσπαστο κομμάτι του πολεοδομικού συγκροτήματος των Αθηνών.

Αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους σε έκταση δήμους της Αττικής και είναι ο δωδέκατος σε πληθυσμό δήμος της χώρας, καθώς σύμφωνα με την απογραφή του 2011 αριθμεί πάνω από 107.500 κατοίκους. Η αύξηση του πληθυσμού είναι συνεχής και σταδιακή όλες τις τελευταίες δεκαετίες. Για παράδειγμα το 1981 οι κάτοικοι (στην παλιά διοικητική δομή του ΟΤΑ Αχαρνών) ήταν 42.070, το 1991 61.352, και στην αμέσως προηγούμενη απογραφή του 2001, οι κάτοικοι ανέρχονταν στους 75.341. Στο Δήμο Αχαρνών όπως και στους περισσότερους της περιφέρειας Αττικής υπάρχει περίπου ίσο ποσοστό μεταξύ των δύο φύλων.

Σημαντικά στοιχεία:

Ως ομάδα με βασικό αντικείμενο μελέτης τις παραγωγικές δραστηριότητες οφείλουμε να παραθέσουμε ορισμένα σημαντικά δεδομένα για την περιοχή, τα οποία αναγνωρίζουμε και στα οποία δίνουμε έμφαση εξ αρχής. Πρόκειται για χαρακτηριστικά της περιοχής που συνετέλεσαν καθοριστικά στη σημερινή εικόνα του δήμου και ειδικά προς το αντικείμενο έρευνας μας, ενώ ταυτόχρονα είναι βασικοί άξονες πάνω στους οποίους μπορεί να διαμορφωθούν ιδέες και προτάσεις προς αξιοποίηση στο μέλλον.

Καταρχήν η **στρατηγική θέση του δήμου**. Το νευραλγικό σημείο που βρίσκεται, στη διασταύρωση σημαντικών συνδέσεων της Αττικής, συνορεύοντας με τη βιομηχανική περιοχή του Θριάσιου αλλά και με τη Βοιωτία, και φιλοξενώντας στο έδαφος του τους σημαντικότερους οδικούς και σιδηροδρομικούς άξονες της πόλης κάνουν την περιοχή βασικό μεταφορικό κόμβο. Αυτό, παρότι έχει και αρνητικές και θετικές συνέπειες, οφείλει να αποτελεί βασική πλευρά σε κάθε προτεινόμενη ενέργεια.

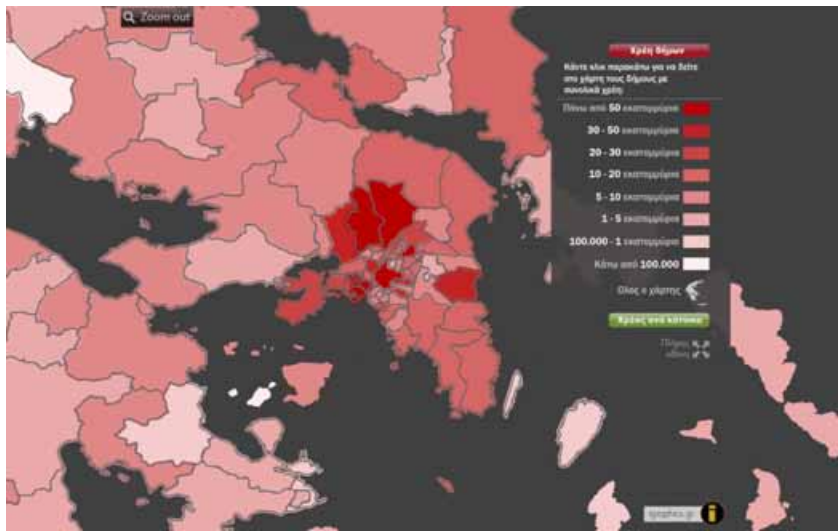
Από την άλλη μεριά αυτή η ιδιαίτερη σχέση εγγύτητας και απόστασης με το κέντρο της Αθήνας καθώς και το απόθεμα, κυρίως κρατικής, γης του Δήμου τον μετέτρεψε σε υποδοχέα χρήσεων και κοινωνικών ομάδων που δεν βρήκαν τόπο σε πιο κεντρικά σημεία της πόλης. Έτσι ιστορικά εγκαταστάθηκαν στην περιοχή μετανάστες από τη Μικρά Ασία, κοινότητες Ρομά, παλινοστούντες από την Ανατολική Ευρώπη, νεώτεροι μετανάστες, αλλά και άλλες ευπαθείς κοινωνικές ομάδες όπως οι σεισμόπληκτοι αφήνοντας ανεξίτηλο χωρικό αποτύπωμα, διαμορφώνοντας αυτό το εξαιρετικά ενδιαφέρον αλλά και με πολλές δυσκολίες κοινωνικό και πολεοδομικό μωσαϊκό. Ταυτόχρονα, για τον ίδιο λόγο εγκαταστάθηκαν στην περιοχή δημόσιες χρήσεις που απαιτούσαν μεγάλες εκτάσεις, αλλά και οχλούσες δραστηριότητες, επιβαρύνοντας έτσι τον αστικό ιστό και το περιβάλλον και κάνοντας τους κατοίκους της περιοχής να περιγράφουν αγανακτισμένοι τον τόπο τους σαν την «πίσω αυλή» της Αθήνας.

Ο δήμος Αχαρνών εμφανίζει μια πολυμορφία σε οικιστικές ενότητες, αστικούς ιστούς, κοινωνικές ομάδες, κτιριακές μορφές και παραγωγικές δραστηριότητες που όμοια της σπάνια μπορεί να ανιχνευτεί σε άλλο σημείο στον ελλαδικό χώρο. **Αυτή η εκρηκτική συνυπαρξη ετερογενών στοιχείων είναι αναπόσπαστο κομμάτι του δήμου και οφείλει να αναδεικνύεται ώστε να οδηγή στην υπέρβαση των προβλημάτων και την ανάδειξη των ενδεχόμενων πλεονεκτημάτων, και όχι να αποσιωπάται ή να υποτιμάται.** Αυτό βέβαια δε σημαίνει μη αναγνώριση των εξαιρετικών δυσκολιών που δημιουργούνται και εξαιτίας αυτών των αντιφάσεων, αλλά το αντίθετο, ανάδειξη τους στην προσπάθεια αξιοποίησης της δυναμικής της περιοχής.

Η ποικιλομορφία αυτή καταρχήν εμφανίζεται γλαφυρά στο χώρο, στον αστικό ιστό, στην πολεοδομική οργάνωση και τα οικιστικά μοντέλα. Υπάρχουν πολλές και εξαιρετικά διαφορετικές ποιότητες που συνδέονται και με διαφορετικές χρήσεις γης. Ένα πολύ μεγάλο ποσοστό της έκτασης του Δήμου καλύπτεται από δασικές εκτάσεις, λόγω του ορεινού όγκου της Πάρνηθας που αποτελεί πολύ σημαντική ιδιαιτερότητα της περιοχής όπως και οι υπόλοιπες περιοχές φυσικού κάλους στα ρέματα του Κηφισού. Στα όρια του δήμου περικλείονται καλλιεργούμενες εκτάσεις και βοσκότοποι. Η ύπαρξη τέτοιων δραστηριοτήτων δεν συναντάται στα περισσότερα κομμάτια του πολεοδομικού συγκροτήματος της πρωτεύουσας και γενικά στις περισσότερες πόλεις της Ελλάδας, πράγμα που αξίζει προσοχής. Στην πραγματικότητα, οι εκτάσεις των οικισμών (που περιλαμβάνονται κτίρια, δρόμοι κ.α.) καταλαμβάνουν μικρό κομμάτι της συνολικής έκτασης το οποίο μάλιστα είναι και εξαιρετικά ανομοιογενές μεταξύ τους. Γύρω από τον πυρήνα με τον πυκνό αστικό ιστό, με δαιδαλώδη σχήματα που είναι το κέντρο το Μενιδίου υπάρχουν διαφορετικές ενότητες που φαίνονται σχετικά αυτοτελείς. Άλλη είναι η ποιότητα των άτακτων και διάσπαρτων αγροτικών εκτάσεων, άλλη της αυθαίρετης δόμησης και της διάχυσης του αστικού ιστού, άλλη του οικισμού των Θρακομακεδόνων, άλλη της εγκατάστασης των Ρομά ή της οργανωμένης δόμησης των εργατικών κατοικιών ή του Ολυμπιακού Χωριού, πόσο μάλλον του οικισμού των σεισμόπληκτων που θυμίζει τις παραγκουπόλεις της Λατινική Αμερικής. Μια παρουσίαση αυτών των διαφορετικών παραδειγμάτων θα απαιτούσε περισσότερη μελέτη και χώρο από την παρούσα εργασία, ωστόσο οφείλει να παραμένει πάντοτε στην σκέψη μας.

Εξίσου σημαντική είναι **αυτή συνθετότητα και αλληλοδιαπλοκή στο επίπεδο των παραγωγικών δραστηριοτήτων**. Είναι από τις μοναδικές περιοχές στην πρωτεύουσα που συνυπάρχουν τόσα διαφορετικά επίπεδα. Όπως θα παρουσιαστεί παρακάτω ο παραγωγικός ιστός περιλαμβάνει σε μεγάλο βαθμό μεταποιητικές μονάδες καθώς και αγροτικές δραστηριότητες και καλλιέργειες, εγκαταστάσεις βιομηχανιών και βιοτεχνιών, χονδρεμπόριο, αποθήκες κ.α. Στο κέντρο του Μενιδίου είναι κυρίαρχο το εμπόριο και οι υπηρεσίες ενώ πλησιάζοντας προς την Πάρνηθα εντοπίζονται σημαντικές δραστηριότητες τουρισμού και αναψυχής μέχρι βεβαίως και το καζίνο. Τέλος, πρόκειται για το δήμο με τις περισσότερες, ίσως, χρήσεις υπερτοπικής σημασίας, όπως εγκαταστάσεις ύδρευσης, ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου, στρατόπεδα, μεταφορικοί κόμβοι κ.α. Είναι προφανές ότι η συνύπαρξη όλων των παραπάνω μεταξύ τους και με την κατοικία που είναι κυρίαρχη δε γίνεται χωρίς προβλήματα. Η προσπάθεια για **ανάμιξη διαφορετικών επιπέδων παραγωγικών δραστηριοτήτων σε ένα νέο μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης φιλικό προς την κοινωνία και το περιβάλλον θα είναι βασικός μας στόχος**.

Αυτό δε σχετίζεται μόνο με τις παραγωγικές δραστηριότητες αλλά και με το κοινωνικό υπόβαθρο πάνω στο οποίο αυτές συγκροτούνται. Το οποίο καθορίζεται από σοβαρά κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα. Στο δήμο εντοπίζονται υψηλότερα ποσοστά ανεργίας και χαμηλότερα εισοδήματα συγκριτικά με την υπόλοιπη Αθήνα. Οι κάτοικοι είναι στην πλειονότητα τους (σε ποσοστό 74,2% σύμφωνα με την απογραφή του 2001) μισθωτοί, στην πλειοψηφία χειρώνακτες εργάτες ενώ παρατηρούνται και χαμηλότερα ποσοστά ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης. Χαρακτηριστική είναι το σχέδιο από τα Νέα που κατατάσσει το δήμο μεταξύ των φτωχότερων στην Αττική. Ένα ακόμα χαρακτηριστικό στοιχείο είναι ότι ο Δήμος Αχαρνών είναι ο πέμπτος πιο χρωμαμένος Δήμος της χώρας μετά την Αθήνα, τον Πειραιά, το Μαρούσι και τη Ρόδο, χωρίς ωστόσο το στοιχείο αυτό να αρκεί από μόνο του για να περιγραφεί μια κοινωνική πραγματικότητα. Αν και η φτώχεια, η εγκληματικότητα και η ανεργία προϋπήρχε, τα τελευταία χρόνια όπως γίνεται κατανοητό, τα κοινωνικά προβλήματα γίνονται ακόμα πιο εκρηκτικά ακολουθώντας το αδιέξοδο στο οποίο βρίσκεται σήμερα ολόκληρη η κοινωνία. Τα κοινωνικά προβλήματα σχετίζονται και διαπλέκονται με τις έντονες διαφοροποιήσεις των πληθυσμιακών ομάδων που αποτυπώνονται και στο χώρο.

χάρτης χρωμαμένων ΟΤΑ Αττικής

Ελλάδα

ΤΑ ΝΕΑ, 18/08/2010 22:01 11/08/2010

Ελλάδα

28

29

Πλούσιος Βορράς, φτωχή Δύση

Τον κώδικα να δημιουργηθούν νέες στα γειτονικές όπου παρατηρείται οικιστική και κοινωνική υπεθώπιση επιστημονικοί ερευνητές

Έρευνα Ελλήνων επιστημόνων καταγράφει τα εισοδηματικά και κοινωνικά χρώματα που χωρίζουν τις περιοχές της πρωτεύουσας

Ο κοινωνικός χάρτης της Αθήνας

Οι κοινωνικοί επιστήμονες έχουν δημιουργήσει έναν κοινωνικό χάρτη της Αθήνας, ο οποίος αποκαλύπτει τις διαφορές στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση των κατοίκων της πρωτεύουσας. Η έρευνα, που πραγματοποιήθηκε από τον Πανεπιστήμιο του Πειραιά, δείχνει ότι η Αθήνα χωρίζεται σε δύο βασικές περιοχές: τον πλούσιο βορρά και τον φτωχό δυτικό. Οι επιστήμονες αναφέρουν ότι η διαφορά στην οικονομική κατάσταση των κατοίκων είναι ιδιαίτερα έντονη στην περιοχή του Μενιδίου, όπου οι εισοδήματα είναι πολύ χαμηλότερα σε σχέση με την περιοχή του Κέντρου. Η έρευνα επίσης δείχνει ότι η κοινωνική υπεθώπιση είναι ιδιαίτερα έντονη στην περιοχή του Μενιδίου, όπου οι κάτοικοι έχουν χαμηλότερα επίπεδα εκπαίδευσης και ανεργία.

Κοινωνικές αποκαταστάσεις από τον ΙΟΥΛΙΟ

Από τον Ιούλιο, οι κοινωνικές αποκαταστάσεις έχουν αυξηθεί σημαντικά. Οι κάτοικοι που έχουν χαμηλά εισοδήματα και ανεργία έχουν λάβει σημαντικές ενισχύσεις. Η κυβέρνηση έχει ανακοινώσει ότι θα αυξήσει τις κοινωνικές αποκαταστάσεις για τους φτωχότερους πολίτες. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την περιοχή του Μενιδίου, όπου η οικονομική κατάσταση είναι ιδιαίτερα δύσκολη.

Κοινωνική υπεθώπιση

Η κοινωνική υπεθώπιση είναι η κατάσταση στην οποία οι κάτοικοι μιας περιοχής έχουν χαμηλότερα εισοδήματα και ανεργία σε σχέση με άλλες περιοχές. Στην Αθήνα, η κοινωνική υπεθώπιση είναι ιδιαίτερα έντονη στην περιοχή του Μενιδίου. Οι κάτοικοι αυτής της περιοχής έχουν χαμηλότερα εισοδήματα και ανεργία σε σχέση με την περιοχή του Κέντρου. Η έρευνα δείχνει ότι η κοινωνική υπεθώπιση είναι ιδιαίτερα έντονη στην περιοχή του Μενιδίου, όπου οι κάτοικοι έχουν χαμηλότερα εισοδήματα και ανεργία σε σχέση με την περιοχή του Κέντρου.

Εισοδήματα και ανεργία ανά περιοχή

Περιοχή	Εισόδημα (€)	Ανεργία (%)
Κέντρο	10.000	10,0
Μενίδιο	5.000	20,0
Πειραιάς	8.000	15,0
Μαρούσι	12.000	8,0
Ρόδο	6.000	18,0

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004, παρότι επέφεραν σημαντικές μεταβολές δεν οδήγησαν στην υπέρβαση αυτών των προβλημάτων, αν δεν τα ενέτειναν. Χωροθετήθηκαν σημαντικά έργα κυρίως στις μεταφορές, ωστόσο η ανάπτυξη που υπόσχονταν για την περιοχή δεν ήρθε ή είναι αμφισβητούμενη. Όσο είναι και η εγκατάσταση στο Ολυμπιακό χωριό. Σε κάθε περίπτωση ο Δήμος κυριαρχείται από έντονες δυναμικές, σημαντικές αντιφάσεις και αντιθέσεις που στην παρούσα συγκυρία δεν φαίνεται να οδηγούνται σε υπέρβαση. Σε αυτή την κατεύθυνση δημιουργούνται ερωτηματικά και ως προς την πιθανότητα υλοποίησης της προοπτικής που δίνει για τις Αχαρνές το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας σύμφωνα με το οποίο η περιοχή προσδιορίζεται σαν **ένα από τα τέσσερα δορυφορικά κέντρα** της Αθήνας, μαζί με το Χαϊδάρι, το Μαρούσι και το Ελληνικό.

_ κέντρο πόλης

Παραγωγικές δραστηριότητες

Προσπαθώντας να παρουσιάσουμε συνοπτικά τις παραγωγικές δραστηριότητες προβήκαμε σε μια σχετική κατηγοριοποίηση. Όπως είναι φυσικό το συνολικό δίκτυο του παραγωγικού ιστού είναι αρκετά πιο ασαφές και ρευστό, περιλαμβάνοντας και άλλα πράγματα, άτυπες μορφές, δραστηριότητες που δεν ανήκουν αποκλειστικά σε μια κατηγορία κ.α. Ωστόσο μια «τακτοποίηση» τους είναι αναγκαία μεθοδολογικά για τη συνέχεια της μελέτης μας.

Διαμορφώσαμε τον **ΧΑΡΤΗ 1**, στον οποίο παρουσιάζουμε 6 αριθμούς κάθε ένας εκ των οποίων ορίζει μια παραγωγική δραστηριότητα. Τα σημεία στα οποία τοποθετούνται εντοπίζονται οι δραστηριότητες αυτές κυρίως και όχι αποκλειστικά. Επίσης τα σημεία αυτά είναι ενδεικτικά και όχι τα μόνα στα οποία παρατηρούνται αυτές οι δραστηριότητες. **Το σημαντικό είναι ότι υπάρχει μεγάλη ποικιλία από διαφορετικές παραγωγικές δραστηριότητες εντός της περιοχής μελέτης και ότι αυτές οι δραστηριότητες παρότι συνυπάρχουν έχουν μια ιδιαίτερη χωρική αυτοτέλεια μεταξύ τους.**

1. Κέντρο πόλης

Στο κέντρο του Μενιδίου, μέσα στον πυκνό ιστό, διεξάγονται όλες οι δραστηριότητες ενός κέντρου πόλης. Κυριαρχεί το εμπόριο και οι υπηρεσίες, αν και μπορούν ακόμα να συναντηθούν και μικρές βιοτεχνίες. Στο κέντρο του Μενιδίου εντοπίζεται το σύνολο σχεδόν αυτών των δραστηριοτήτων, καθώς και υποδομών κοινωνικού εξοπλισμού, μιας και είναι το μοναδικό κέντρο ολοκληρωτού του Δήμου εκτός του οποίου παρατηρούνται λίγες εξυπηρετήσεις λιανικού εμπορίου, επιπέδου γειτονιάς.

2. Πρωτογενής τομέας - Καλλιέργειες

Μεγάλες εκτάσεις καλύπτουν οι αγροτικές δραστηριότητες και οι αστικές καλλιέργειες. Τέτοιες εκτάσεις υπάρχουν διάσπαρτες έξω από το κέντρο αλλά πιο έντονα στο ανατολικό κομμάτι σε μια ευρεία ζώνη κοντά στον Κηφισό που φτάνει μέχρι το Ολυμπιακό χωριό. Παρότι υπάρχουν μεγάλες εκτάσεις με θερμοκήπια και καλλιέργειες και παρότι η παραγωγή κυρίως κηπευτικών είναι αρκετή οι περιοχές αυτές είναι άναρχες ημιαγροτικές, στις οποίες υπάρχουν αυθαίρετες κατοικίες μαζί με άλλες χρήσεις όπως βιομηχανία, αποθήκες κ.α.

_ πρωτογενής τομέας - καλλιέργειες

3. Μεταποιητικές μονάδες

Σημαντική θέση κατέχουν οι μεταποιητικές μονάδες που είναι το πιο δυναμικό παραγωγικό τμήμα του Δήμου. Βρίσκονται διάσπαρτες έξω από το κέντρο αλλά εντός του οικιστικού ιστού, πολλές εκ των οποίων σε περιοχές εκτός σχεδίου προς τον Κηφισό και την Αττική οδό και κατά μήκος της οδού Καραμανλή και της οδού Δεκελείας.

_μεταποιητικές μονάδες

4. Βιομηχανία - Βιοτεχνία. ΒΙΟΠΑ - ΒΙΠΑ

Ο Δήμος Αχαρνών είναι ένας από τους σχετικά λίγους στο Λεκανοπέδιο που φιλοξενούν εγκαταστάσεις Δευτερογενούς τομέα της παραγωγής. Στη ζώνη του Κηφισού και μέχρι την Εθνική υπάρχουν αρκετές μεγάλες επιχειρήσεις ενώ είναι οριοθετημένες και ζώνες ΒΙΠΑ και ΒΙΟΠΑ. Σε αρκετές περιπτώσεις τα εργοστάσια γειτονεύουν με άλλες χρήσεις και με οικιστικές περιοχές. Όπως διαβάζουμε από το ενημερωτικό έντυπο για το σχεδιασμό του Βιοτεχνικού Πάρκου, το ΒΙΟΠΑ αποτελεί την «πρώτη οργανωμένη βιοτεχνική γη» και επιλέχθηκε να σχεδιαστεί στο σημείο αυτό διότι «βρίσκεται σε ένα ιδιαίτερα σημαντικό κομβικό σημείο του Λεκανοπεδίου Αττικής». Είναι σαφές ότι μέχρι σήμερα πολύ λίγα από το σχεδιασμό έχουν υλοποιηθεί.

_ΒΙΟΠΑ -ΒΙΠΑ στη ζώνη Κηφισού

5 .Υπερτοπικό εμπόριο

Σε μικρή απόσταση από το κέντρο και περιμετρικά αυτού εντοπίζονται και άλλες εμπορικές χρήσεις, κυρίως υπερτοπικής σημασίας και μεγαλύτερης κλίμακας. Συνήθως βρίσκονται κατά μήκος των κεντρικών οδικών αξόνων, έχοντας μεγάλο εμβαδό και συνδυάζοντας την αγοραπωλησία, με αποθήκες, εκθεσιακούς χώρους κ.α.

_υπερτοπικό εμπόριο

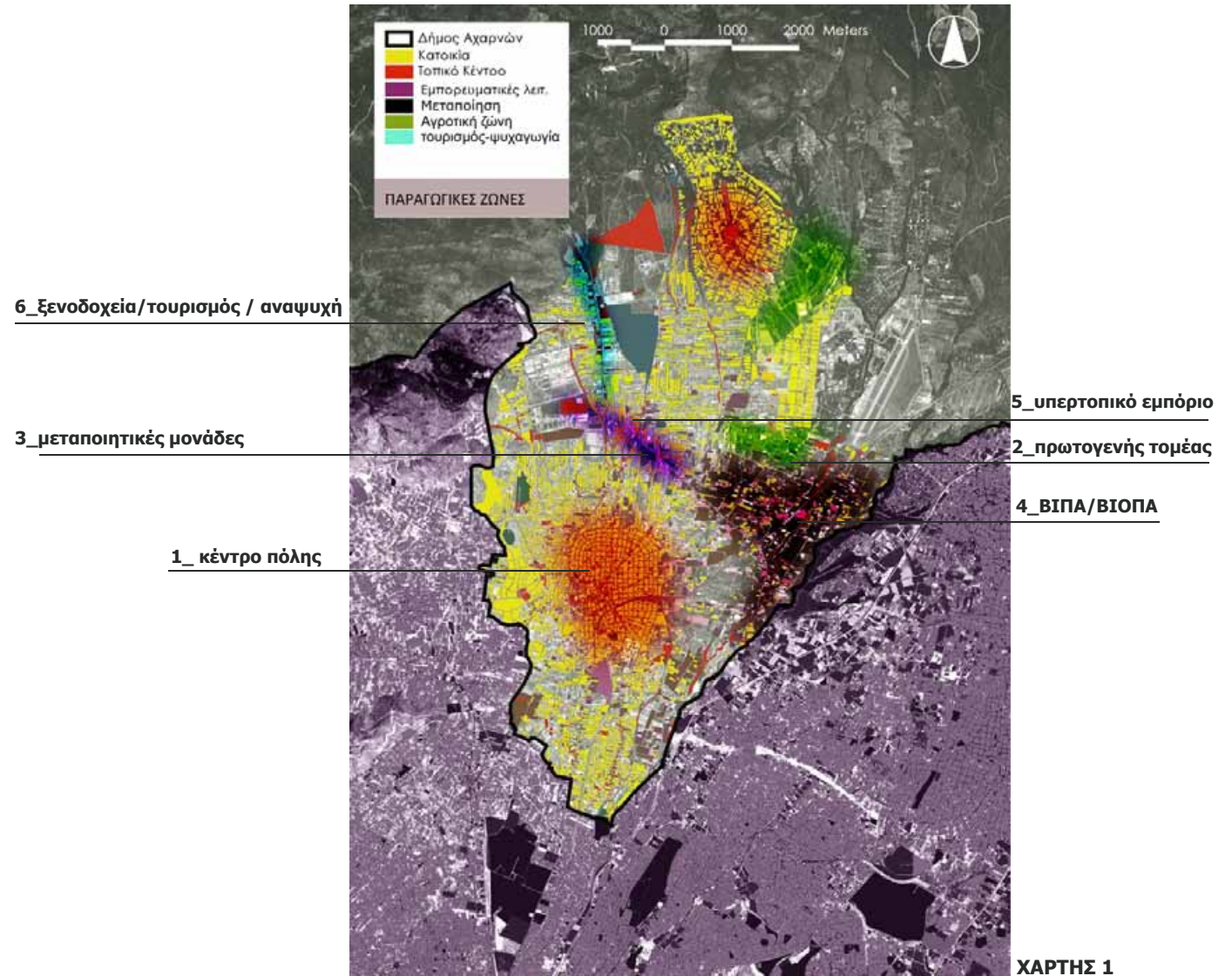
6 .Ξενοδοχεία, τουρισμός, αναψυχή

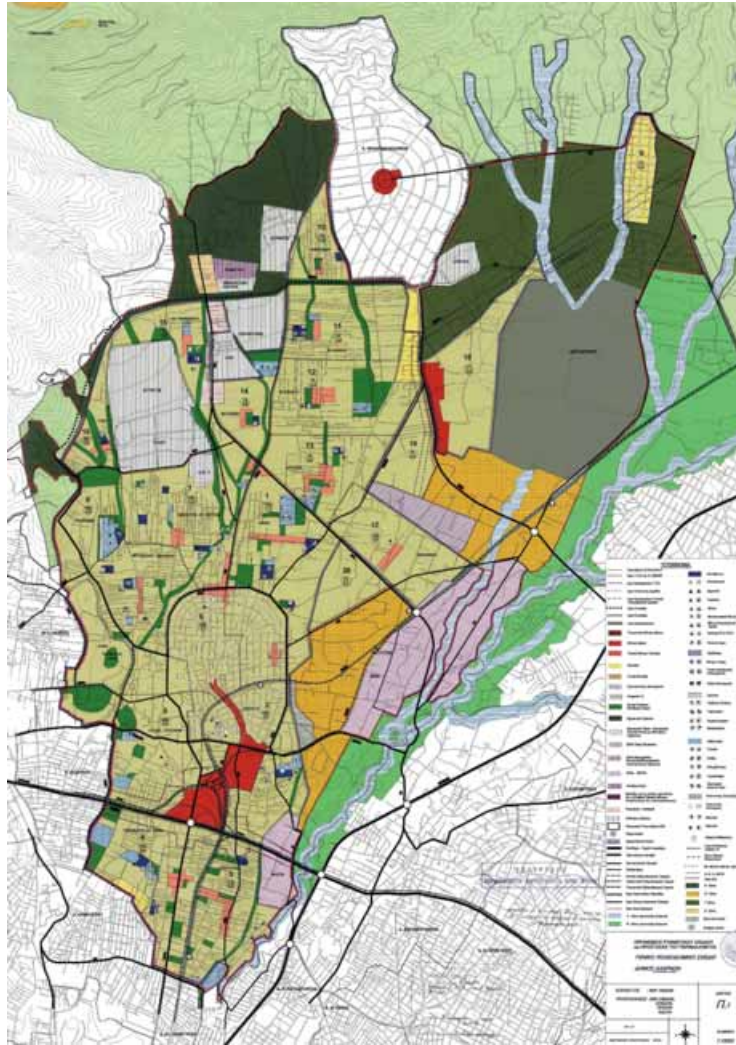
Στο βόρειο τμήμα της περιοχής και πλησιάζοντας προς την Πάρνηθα παρατηρείται έντονη δραστηριότητα στους τομείς του τουρισμού και της αναψυχής. Πρόκειται κυρίως για μεγάλες κτιριακές μονάδες, αρκετές σε περιοχές εκτός σχεδίου, που χωροθετούνται μετωπικά πάνω στον βασικό οδικό άξονα της οδού Καραμανλή. Περιλαμβάνονται εστιατόρια που είναι ιστορικά πόλος έλξης στην περιοχή αλλά και ξενοδοχειακές μονάδες που συνδέονται με μια πολύ βασική δραστηριότητα της περιοχής που δεν είναι άλλη από Καζίνο.

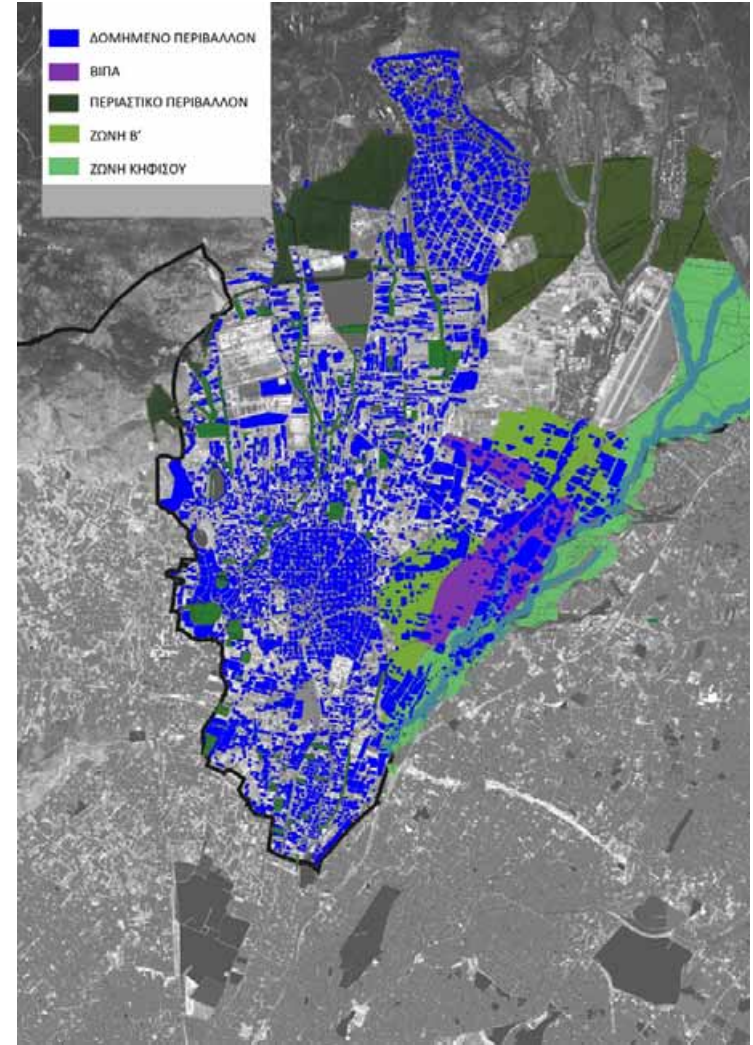
_Ξενοδοχεία, τουρισμός, αναψυχή

γενικά χαρακτηριστικά περιοχής - παραγωγικές δραστηριότητες

_προτεινόμενες χρήσεις σύμφωνα με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο

_συνδυαστικός χάρτης δομημένου περιβάλλοντος και προτεινόμενων χρήσεων από το ΓΠΣ

Επόμενο βήμα, είναι η επισταμένη μελέτη πάνω στις δυναμικές που παρουσιάζει ο Δήμος Αχαρνών εκ των οποίων θα διαμορφωθούν κάποιοι βασικοί άξονες για τις δυνατότητες παρέμβασης που υπάρχουν. Χρησιμοποιήθηκε το μεθοδολογικό εργαλείο της ανάλυσης SWOT, παρά τις εγγενείς δυσκολίες για μια μελέτη σύνθετων και αντιφατικών κοινωνικών, οικονομικών και σχεδιαστικών προβλημάτων που δεν μπορούν να γίνουν κατανοητά μονοσήμαντα ως αρνητικά ή θετικά, απειλές ή ευκαιρίες.

Για το λόγο αυτό και επιλέξαμε να «συγκρίνουμε» τις δυνατότητες και τις αδυναμίες αλλά και τις ευκαιρίες και απειλές πάνω στις ίδιες «θεματικές». Στην περίπτωση των δυνατοτήτων/αδυναμιών αυτές οι κατηγορίες είναι οι υποδομές, το ανθρώπινο δυναμικό, το φυσικό περιβάλλον και τα μεταφορικά συστήματα, ενώ στις ευκαιρίες/απειλές περιλαμβάνεται ο σχεδιασμός και το θεσμικό πλαίσιο, το φυσικό περιβάλλον και κοινωνική και οικονομική κατάσταση και οι πολιτικές που μπορούν να υιοθετηθούν.

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Υποδομές: Από τη μια πλευρά ο Δήμος Αχαρνών έχει ένα τεράστιο κτιριακό απόθεμα που όμοιο του δεν υπάρχει στις κεντρικές περιοχές της Αθήνας. Έχει ελεύθερες επιφάνειες πρασίνου, εκτάσεις αγροτικής αστικής γης, καλλιεργήσιμες εκτάσεις λουλουδιών, ολόκληρα κομμάτια αδόμητα φυσικού κάλους. Είναι από τους λίγους Δήμους που έχει βιομηχανική και βιοτεχνική υποδομή και έναν ολόκληρο ιστό παραγωγικών δραστηριοτήτων μικρότερης και μεγαλύτερης κλίμακας, ενώ παρατηρείται ιδιαίτερα υψηλή συγκέντρωση μεταποιητικών μονάδων. Τα στοιχεία αυτά που μπορεί σήμερα να φαίνονται αιτίες δυσλειτουργιών μπορούν να λειτουργήσουν ευεργετικά. Ταυτόχρονα υπάρχουν μεγάλα μεταφορικά έργα, όπως το Μετρό και ο Πρασαστικός.

Από την άλλη αυτό το απόθεμα και οι εν δυνάμει υποδομές υποβαθμίζουν το αστικό περιβάλλον, μειώνουν τη συνοχή του αστικού ιστού, δημιουργούν μεγάλες απροσπέλαστες εκτάσεις με κακή προσβασιμότητα, συν τις μεγάλες εκτάσεις αυθαιρέτης δόμησης. Αυτή η έλλειψη συνοχής οδηγεί σε ασυμβατότητα των χρήσεων, ενώ το απόθεμα κρατικής γης έχει μετατρέψει το Δήμο σε «πίσω αλή της Αθήνας» με την τοποθέτηση ρυπαίνουσων δραστηριοτήτων που επιβαρύνουν το φυσικό περιβάλλον. Τέλος, παρατηρείται υπερσυγκέντρωση εμπορικών και άλλων δραστηριοτήτων σε μικρά κομμάτια του κέντρου σε βαθμό που ακόμα και για είδη καθημερινής χρήσης μεταβαίνουν σε αυτό κάτοικοι από τις γύρω περιοχές.

Ανθρώπινο Δυναμικό: Τα πράγματα εδώ είναι ακόμα πιο σύνθετα και αντιφατικά. Για παράδειγμα η υψηλή ανεργία, το ανειδίκευτο και φτωχό εργατικό δυναμικό αποτελούν τεράστια κοινωνικά προβλήματα που σχετίζονται με το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, την εγκληματικότητα, τον κοινωνικό αποκλεισμό κ.α. Ωστόσο, μια ανασυγκρότηση βάσει ενιαίου σχεδιασμού του παραγωγικού ιστού της περιοχής μπορεί να αξιοποιήσει αυτό το δυναμικό των εργατών, σε ένα Δήμο που οι κάτοικοι έχουν χαμηλό μέσο όρο ηλικίας. Ακόμα και τα προβλήματα και οι συγκρούσεις που προκύπτουν από την συνύπαρξη διαφορετικών κοινωνικών και εθνοτικών ομάδων μπορούν να λειτουργήσουν σαν ιδιαίτερο στοιχείο δυνατοτήτων για μια πολυπολιτισμική κοινωνία.

Φυσικό περιβάλλον: Η ύπαρξη του ορεινού όγκου της Πάρνηθας αλλά και του ποταμού Κηφισού είναι εξόφθαλα ένα συγκριτικό πλεονέκτημα της περιοχής. Δεν υπάρχουν πολλές αστικές περιοχές με τόσες δασικές εκτάσεις, με τόσο «φυσικό κεφάλαιο». Άλλωστε η ίδια η θέση του Δήμου στα όρια μεταξύ της μητροπολιτικής ζώνης των Αθηνών και του περιαστικού φυσικού πρασίνου είναι ισχυρό σημείο του. Ωστόσο το φυσικό κάλλος της περιοχής δεν αναδεικνύεται όπως του αντιστοιχεί. Καταρχήν δεν υπάρχει πρόσβαση σε όλες τις περιοχές, ειδικά στη ζώνη του ποταμού. Η ανεξέλεγκτη βιομηχανική δραστηριότητα, η αυθαίρετη δόμηση, η χρήση φυτοφαρμάκων και η απουσία προστασίας έχουν υποβαθμίσει το φυσικό περιβάλλον και αποθαρρύνουν άλλες καλλιέργειες πέραν της ανθοκομίας. Εντός των κατοικημένων περιοχών δρουν εργοστάσια, η ζώνες ΒΙΠΑ και ΒΙΟΠΑ δεν λειτουργούν όπως σχεδιάστηκαν, ενώ πυλώνες υψηλής τάσης εμφανίζονται δίπλα σε σπίτια. Τέλος το αεροδρόμιο του Τατοΐου είναι ακόμα πιο οχλούσα δραστηριότητα που δεν ωφελεί ιδιαίτερα τους κατοίκους.

Μεταφορικά συστήματα: Διφορούμενα αποτελέσματα είχαν και τα μεγάλα υπερτοπικά μεταφορικά έργα που έγιναν στην περιοχή. Ως αναντίρρητο δυνατό σημείο του Δήμου είναι η τεράστια βελτίωση στην προσβασιμότητα του που προήλθε από την δημιουργία των αυτοκινητόδρομων και του προαστιακού σιδηρόδρομου. Από την άλλη τα έργα αυτά διέσπασαν τον αστικό ιστό και ενέτειναν τη δυσλειτουργία του μεταφορικού δικτύου αφού δε συνδυάστηκαν με αντίστοιχα έργα εντός του Δήμου.

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Σχεδιασμός- Θεσμικό πλαίσιο: Σύμφωνα με το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας ο Δήμος Αχαρνών προορίζεται να γίνει ένα από τα τέσσερα δορυφορικά κέντρα της Αθήνας, πράγμα που δίνει μεγάλες προσδοκίες ανάπτυξης. Αντίστοιχες προσδοκίες προσφέρει η θεσμοθέτηση και πολεοδομηση των περιοχών βιομηχανικών και βιοτεχνικών χρήσεων και των ζωνών προστασίας στις περιοχές φυσικού κάλους. Υπάρχουν όμως βάσιμοι φόβοι γύρω από τη δυνατότητα υλοποίησης αυτών ειδικά στη σημερινή συγκυρία. Από την άλλη η ανάπτυξη του γειτονικού Θριασίου Πεδίου ως υπερτοπικό βιομηχανικό κέντρο είναι ταυτόχρονα ευκαιρία για ανάπτυξη και του Δήμου Αχαρνών αλλά και απειλεί ως προς την περίπτωση να λειτουργήσει ανταγωνιστικά ή και να επιβαρύνει περαιτέρω το περιβάλλον.

Φυσικό περιβάλλον: Σε θετική κατεύθυνση κινούνται οι προσπάθειες για εφαρμογή πολιτικών βιώσιμης ανάπτυξης που περιλαμβάνουν την προστασία και την ανάδειξη του φυσικού πλούτου όπως και η προσέλευση επιδοτήσεων για προγράμματα σχετικά με το περιβάλλον και αποτελούν σημαντικές ευκαιρίες που πρέπει να αξιοποιηθούν. Από την άλλη οι κίνδυνοι είναι μεγάλοι και προκύπτουν βασικά από την ασυμβατότητα των βιομηχανικών χρήσεων με την προστατευόμενη ζώνη του Κηφισού αλλά και από διάχυση του αστικού ιστού ειδικά μάλιστα όταν δεν προέρχεται από πολεοδομικό σχεδιασμό. Ταυτόχρονα οι οικονομικές και πολιτικές εξελίξεις δημιουργούν ανησυχία για τον κίνδυνο εκποίησης δημόσιων εκτάσεων πρασίνου που θα οδηγήσουν στη σημαντική απώλεια του πλεονεκτήματος του φυσικού περιβάλλοντος.

Πολιτικές, Οικονομικό-Κοινωνικό Περιβάλλον: Η κρίσιμη και δύσκολη οικονομική και κοινωνική συγκυρία της χώρας δημιουργεί φόβους ως προς τη δυνατότητα ανάπτυξης και σχεδιασμού του Δήμου Αχαρνών. Η οικονομική κρίση πλήττει όλες τις παραγωγικές δραστηριότητες της χώρας, τα μεγάλα έργα καθυστερούν ή αναστέλλονται, η ανεργία και η φτώχεια εκτινάσσεται οδηγώντας σε κοινωνικές εντάσεις και στην αδυναμία εφαρμογής οποιασδήποτε πολεοδομικής και νομοθετικής ρύθμισης. Ωστόσο κάποιες πολιτικές που έχουν αρχίσει να μελετώνται μπορούν να λειτουργήσουν σαν ευκαιρία, όπως η αξιοποίηση του εσωτερικού και εξωτερικού τουρισμού, η προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως ο αγροτουρισμός, η αξιοποίηση της βιομηχανικής κληρονομιάς κ.α. Μαζί με αυτά, φρονούμε ότι η δύσκολη θέση που έχει βρεθεί η χώρα θέτει σε αμφισβήτηση και το ίδιο το οικονομικό και παραγωγικό μοντέλο της και έτσι οφείλουν να αναζητηθούν ιδέες και προτάσεις για διαφορετικές παραγωγικές μορφές, κάτι που θα διερευνήσουμε και στην εργασία.

	δυνατότητες	αδυναμίες
υποδομές	<p>_κτριακό απόθεμα</p> <p>_αγροτική αστική γη-ελευθερες επιφάνειες. Καλλιεργήσιμες εκτάσεις λουλουδιών, μεγάλες δημόσιες και αδόμητες ζώνες (πχ στρατόπεδα, ΕΥΔΑΠ, Αμυγδαλέζα)</p> <p>_βιοτεχνική και βιομηχανική υποδομή που υπάρχει ήδη σε ανάπτυξη καθώς και ένας ήδη διαμορφωμένος παραγωγικός ιστός, από μικροεπιχειρήσεις, υπηρεσίες και εμπόριο</p> <p>_μεγάλα οδικά έργα που έχουν γίνει ήδη όπως η Αττική οδός και ο Προαστιακός</p> <p>_υψηλή συγκέντρωση μεταποιητικών μονάδων</p>	<p>_υποβαθμισμένο αστικό περιβάλλον. Έλλειψη συνοχής του αστικού ιστού, σχετικά ανεπαρκείς κοινωνικές υποδομές, αδυναμία στην πολεοδομική οργάνωση</p> <p>_μεγάλες απροσπέλαστες εκτάσεις (στρατόπεδα, ΕΥΔΑΠ, ΒΙΟΠΑ), κακή προσβασιμότητα σε αρκετά κομμάτια του Δήμου</p> <p>_αυθαίρετη δόμηση</p> <p>_υπερσυγκέντρωση εμπορικών και άλλων δραστηριοτήτων σε μικρά κομμάτια του κέντρου</p> <p>_ασυμβατότητα χρήσεων</p> <p>_χρήση του Δήμου ως «πίσω αυλή της Αθήνας». Περιβαλλοντική επιβάρυνση</p>
ανθρώπινο δυναμικό	<p>_αναξιοποίητο ανθρώπινο δυναμικό (πρωτογενής –δευτερογενής τομέας). Ο Δήμος Αχαρνών συγκεντρώνει κυρίως ανειδίκευτο εργατικό δυναμικό, που προσελκύεται στην περιοχή λόγω των χαμηλών αξιών γης</p> <p>_σχετικά χαμηλός μέσος όρος ηλικίας. Στο Δήμο κατοικεί μεγαλύτερο ποσοστό ενεργά οικονομικού πληθυσμού από το αντίστοιχο μέσο όρο της Αττικής</p> <p>_έντονη πολιτιστική ποικιλομορφία. Εμπλουτισμός του Δήμου από κοινωνικές ομάδες με έντονα πολυπολιτισμικά στοιχεία</p>	<p>_υψηλή ανεργία, η οποία κινείται υψηλότερα από το μέσο όρο του Ν. Αττικής.</p> <p>_χαμηλό μορφωτικό επίπεδο. Μικρός συγκριτικά αριθμός αποφοίτων ανωτάτης εκπαίδευσης</p> <p>_υψηλή εγκληματικότητα, η οποία εμφανίζεται σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα σε περιοχές που συναντάμε φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού</p>
φυσικό περιβάλλον	<p>_η ύπαρξη της Πάρνηθα. Αποτελεί και το πλέον εξόφθαλμο συγκριτικό πλεονέκτημα της περιοχής. Οι δασικές εκτάσεις, αποτελούν μίας μορφής φυσικού κεφαλαίου για το Δ. Αχαρνών, που είναι μοναδικό για τον Ν. Αττικής</p> <p>_η ύπαρξη του ποταμού Κηφισού.</p> <p>_όριο της μητροπολιτικής ζώνης των Αθηνών με το περιαστικό φυσικό περιβάλλον</p>	<p>_κακή προσβασιμότητα σε περιοχές φυσικού κάλλους. Ιδιαίτερα σε ρέματα και στη ζώνη του ποταμού, η πρόσβαση είναι ιδιαίτερα δύσκολη</p> <p>_περιβαλλοντική υποβάθμιση Κηφισού</p> <p>_υποβάθμιση γης από χρήση ζιζανιοκτόνων, που αποθαρρύνει οποιαδήποτε άλλη καλλιέργεια πέρα από αυτή της ανθοκομίας</p> <p>_πυλώνες υψηλής τάσης σε ζώνες κατοικίας</p> <p>_αεροδρόμιο Τατοΐου</p>
μεταφορικά συστήματα	<p>_υπερτοπικοί αυτοκινητόδρομοι. Η Αττική οδός καθιστά την υπερτοπική σύνδεση με το Δήμο Αχαρνών ιδιαίτερα πιο εύκολη</p> <p>_βελτίωση προσβασιμότητας</p>	<p>_υπερτοπικοί μεταφορικοί άξονες που διασπούν τον αστικό ιστό παρότι τα μεγάλα οδικά έργα εξυπηρέτησαν τη σύνδεση του Δήμου με το υπόλοιπο λεκανοπέδιο Αττικής</p> <p>_δυσλειτουργία του μεταφορικού δικτύου</p>

ευκαιρίες

απειλές

σχεδιασμός - θεσμικό πλαίσιο

_υπάρχει(;) η γενική πρόθεση να αναπτυχθεί ο Δήμος Αχαρνών ως δορυφορικό κέντρο της Αθήνας
 _θεσμοθέτηση και πολεοδόμηση περιοχών βιομηχανικών και βιοτεχνικών χρήσεων, που μπορεί να οδηγήσει την περιοχή σε κατεύθυνση οικονομικής ανάπτυξης
 _έχουν θεσμοθετηθεί ζώνες προστασίας σε ζώνες ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.
 _ανάπτυξη του γειτονικού Θριάσιου πεδίου ως υπερτοπικό βιομηχανικό κέντρο
 _το υπό κατασκευήν Σιδηροδρομικό κέντρο Αχαρνών ως υπερτοπικός μεταφορικός κόμβος, και ως πυρήνας οικονομικών δραστηριοτήτων
 _το σχέδιο Καλλικράτης μπορεί να διαμορφώσει τους όρους για την ανάπτυξη των νέων και μεγαλύτερων ΟΤΑ

_η γειτνίαση με το αναπτυσσόμενο Θριάσιο Πεδίο μπορεί να λειτουργήσει ανταγωνιστικά για το Δήμο και να επιφέρει περιβαλλοντική επιβάρυνση
 _το σχέδιο Καλλικράτης μπορεί να ενισχύσει την ανισόμετρη ανάπτυξη μεταξύ των Δήμων, ενώ εμφανίζονται προβλήματα οικονομικής «ασφυξίας» σε πολλούς χρεωμένους ΟΤΑ
 _δυσκολία στην κοινωνική συνοχή λόγω των τεράστιων διαφοροποιήσεων με όμορες περιοχές από την Κηφισιά μέχρι το Ζεφύρι. Κίνδυνος κοινωνικών αντιθέσεων

φυσικό περιβάλλον

_αυξανόμενο ενδιαφέρον για εφαρμογή πολιτικών βιώσιμης ανάπτυξης. Η κοινή γνώμη φαίνεται να προθυμοποιείται να κινηθεί προς τέτοιες κατευθύνσεις.
 _προσέλκυση επιδοτήσεων προγραμμάτων για το περιβάλλον

_ασυμβατότητα βιομηχανικών χρήσεων με την προστατευόμενη ζώνη του Κηφισού, περιβαλλοντική υποβάθμιση λόγω οικιστικών και αστικών πιέσεων.
 _κίνδυνος για εκποίηση δημόσιων εκτάσεων και απώλεια του πλεονεκτήματος του φυσικού περιβάλλοντος
 _υιοθέτηση πολιτικών πράσινης ενέργειας και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

πολιτικές- κοινωνικό - οικονομικό περιβάλλον

_αξιοποίηση εσωτερικού και εξωτερικού τουρισμού, αγροτουρισμού και εναλλακτικού τουρισμού
 _αξιοποίηση πολιτιστικής κληρονομιάς
 _υιοθέτηση προγραμμάτων για την μείωση του αναλφαβητισμού, της εγκληματικότητας και του κοινωνικού αποκλεισμού

_οικονομική κρίση
 _καθυστέρηση μεγάλων έργων
 _κοινωνική υποβάθμιση και έκρηξη της ανεργίας.
 _περιθωριοποίηση των μεταναστών και των ευπαθών κοινωνικών ομάδων
 _εσωτερικός ανταγωνισμός επιμέρους κοινωνικών ομάδων (Ρομά, μετανάστες κτλ),
 _ αυθαίρετη δόμηση, ελλιπής εφαρμογή του ΓΠΣ

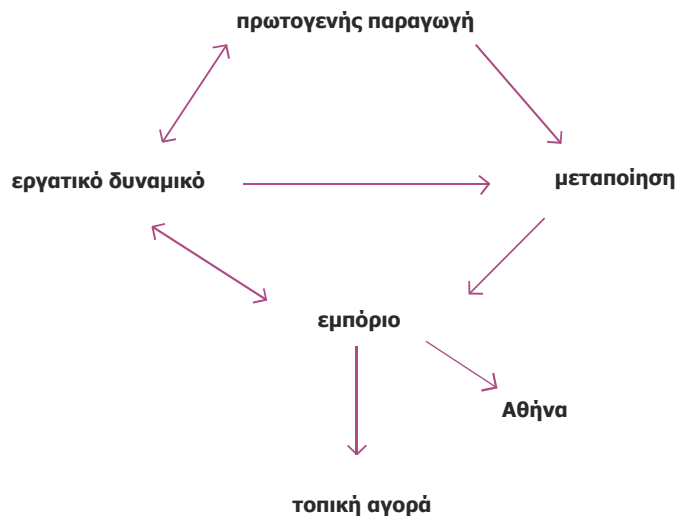
Γενικός Στρατηγικός Στόχος:

Έχουμε παρουσιάσει μέχρι το σημείο αυτό τα βασικά χαρακτηριστικά του Δήμου, εστιάζοντας σε συγκεκριμένες δυνατότητες και αδυναμίες, ευκαιρίες και απειλές που σχετίζονται με το θέμα των παραγωγικών δραστηριοτήτων. Με βάση αυτές θα προχωρήσουμε στη συνέχεια στη διατύπωση συγκεκριμένων προτάσεων. Είναι ωστόσο σημαντικό να διαμορφώσουμε από τώρα κάποια κριτήρια και το γενικό στρατηγικό μας στόχο. **Επιδιώκουμε την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.** Δηλαδή για οικονομική ανάπτυξη ταυτόχρονα φιλική προς το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον και σύμφωνη με τις κοινωνικές ανάγκες. Επομένως δεν αρκεί για μας η διατύπωση μιας πρότασης που μπορεί να φέρει μια, πραγματική ή πλασματική, αύξηση σε κάποιους αμφισβητούμενους δείκτες, αλλά μια σύγχρονη και διαφορετική οικονομική ανάπτυξη με τη δημιουργία θέσεων εργασίας, με τη μείωση της φτώχειας και της ανεργίας και κυρίως με τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του πληθυσμού της περιοχής.

Πρόκειται για ένα στρατηγικό στόχο που έρχεται σε αντιπαράθεση με τα αποτελέσματα της οικονομικής κρίσης αλλά και με τις προωθούμενες πολιτικές υπέρβασής της. Απέναντι στην εκποίηση της δημόσιας γης και περιουσίας, στα λουκέτα ή την οικονομική ασφυξία των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, τις συγχωνεύσεις και την μεταφορά των βιομηχανικών μονάδων, τις μαζικές απολύσεις, την λογική των μεγάλων επενδύσεων ανεξαρτήτως κοινωνικού και περιβαλλοντικού κόστους, απέναντι στην οικονομική εξάρτηση των τοπικών κοινωνιών από εγχώρια και υπερεθνικά οικονομικά κέντρα, εμείς θεωρούμε ότι μπορεί να αναζητηθεί ένας άλλος δρόμος.

Ο στόχος μας είναι η ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και η οργάνωσης της παραγωγής μέσω της προστασίας και της ανάπτυξης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, βιομηχανιών και βιοτεχνιών. Σημαντική ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα που αποτελούσε τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας αλλά σήμερα καταδικάζεται σε μαρasmus. Μελλοντικά μπορούμε να στοχεύουμε και σε σχετική αυτονομία του μου από βασικά αγροτικά προϊόντα. Το σημαντικότερο όμως είναι η σύνδεση των διαφόρων επιπέδων παραγωγής δηλαδή του πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα σε ένα ενιαίο και οργανωμένο δίκτυο.

Ο ενιαίος σχεδιασμός των δικτύων και των σχέσεων μεταξύ των παραγωγικών δραστηριοτήτων και η μέριμνα για τις κοινωνικές αντανάκλασεις των οικονομικών μέτρων οφείλει να είναι μόνιμος οδηγός. Με μια έννοια και η ίδια η κρίση της ελληνικής και διεθνούς οικονομίας αντανάκλα την υποτίμηση αυτών των κριτηρίων. Ειδικά στη χώρα μας, η αποσπασματικότητα, η έλλειψη πρόνοιας ή και η παντελής αδιαφορία για τα άμεσα και μακροχρόνια αποτυπώματα στην κοινωνία και η προχειρότητα για χάρη κάποιων άμεσων οφειλών, αποτελούν πλευρές που επέδρασαν στην εκρηκτικότητα με την οποία ξέσπασε η κρίση κατην ειδική μορφή που πήρε. Η ηγεμονία του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου εις βάρος του παραγωγικού-βιομηχανικού, αλλά και οι επιπτώσεις της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας και της άρσης των περιορισμών για τις επιχειρήσεις οδήγησαν σε έντονη πτώση του πρωτογενούς και του δευτερογενούς τομέα σε πολλές χώρες μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, γεγονός που ενέτεινε το αδιέξοδο στο οποίο βρέθηκαν και τα έντονα δημοσιονομικά προβλήματα που απέκτησαν μετά την αρχική εμφάνιση της κρίσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα. |

Μηδενικό Σενάριο τάσεων.

Οφείλουμε να μελετήσουμε αν οι υπάρχουσες τάσεις εξέλιξης των παραγωγικών δραστηριοτήτων της περιοχής αντιστοιχούν στο στρατηγικό στόχο που έχουμε θέσει και σε αντίθετη περίπτωση να αξιολογηθούν.

Ως προς τον **πρωτογενή τομέα**, έχουμε ήδη αναφέρει ότι υπάρχει σε σημαντική έκταση γεωργική γη και ιδιαίτερα αναπτυγμένη καλλιέργεια λουλουδιών. Ωστόσο μια πραγματικότητα που φαίνεται στο μέλλον να εντείνεται εκτός αν περιοριστεί με υιοθέτηση σχεδιαστικών εργαλείων και όχι κυρίως νομοθετικών ρυθμίσεων είναι η καταπάτηση εκτάσεων γεωργικής γης από οικιστικές περιοχές καθώς και τη βιομηχανία και τη βιοτεχνία που επιφέρει και την υποβάθμιση του εδάφους των εκτάσεων αυτών. Μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το πιθανότερο σενάριο, βάση των τάσεων είναι η μείωση των αγροτικών εκτάσεων και της πρωτογενούς παραγωγής.

Αντίστοιχη ανησυχία προκύπτει και για τον **δευτερογενή τομέα**. Παρότι οι διάφορες βιομηχανικές, βιοτεχνικές και μεταποιητικές μονάδες αποτελούν το βασικό παράγοντα οικονομικής δραστηριότητας του Δήμου, η διάσπαρτη χωροθέτησή τους εκτός των ΒΙΠΑ και ΒΙΟΠΑ και σε κάθε περίπτωση η μη υλοποίηση του πολεοδομικού σχεδιασμού δημιουργεί αρκετά προβλήματα. Πιο σημαντικό είναι η υποβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος στις οικιστικές περιοχές που γειτνιάζουν με βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Κρίσιμο όμως πρόβλημα είναι και η ανεπαρκής σύνδεση μέσω ενός ενιαίου οδικού δικτύου που να συνδέει τις βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες αλλά και η ελλιπής χρήση σύγχρονων τεχνολογικών υποδομών που οδηγεί στην προβληματική λειτουργία πολλών αλλά και στην περαιτέρω υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος. Αν συνδυαστούν αυτά με την γενική κατάσταση και τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, τότε είναι σίγουρο ότι τα προβλήματα θα διευρυνθούν και η βιομηχανία και βιοτεχνία της περιοχής θα ακολουθήσει μια φθίνουσα πορεία.

Στον **τριογενή τομέα** οφείλουν να μελετηθούν οι τάσεις στις εμπορικές δραστηριότητες αλλά και στις δραστηριότητες τουρισμού, αναψυχής και πολιτισμού. Ως προς το εμπόριο παρατηρείται από τη μια πλευρά υπερσυγκέντρωση τέτοιων χρήσεων στο κέντρο που δημιουργεί συμφόρηση και αδυναμία επιβίωσης σε αρκετά καταστήματα και από την άλλη έλλειψη σε περιοχές όπως το Ολυμπιακό χωριό. Το χονδρικό εμπόριο συσσωρεύεται κυρίως στη λεωφόρο Καραμανλή με δημιουργία γραμμικών μονολειτουργικών μετώπων. Οι ξενοδοχειακές μονάδες και τα εστιατόρια που υπάρχουν στην περιοχή δεν εντάσσονται οργανικά στο φυσικό τοπίο της Πάρνηθας ενώ συχνά αποτελούν και αυθαίρετες κατασκευές. Αντίθετα το ιστορικό απόθεμα αρχαιολογικού ενδιαφέροντος της περιοχής μένει τουριστικά και πολιτιστικά αναξιοποίητο και το φυσικό περιβάλλον της Πάρνηθας και του Κηφισού δεν προστατεύεται και δεν αξιοποιείται κατάλληλα και φιλικά προς το περιβάλλον και έτσι οδηγείται στην υποβάθμιση ή και τη συνειδητή καταστροφή. Γίνεται κατανοητό ότι οι τάσεις και οι δυναμικές που αναπτύσσονται αυτή τη στιγμή στο Δήμο Αχαρνών δεν συνηγορούν σε ένα μέλλον που να προσεγγίζει το στρατηγικό στόχο που έχουμε θέσει. Αντιθέτως φαίνεται να ακολουθείται, εκούσια ή ακούσια, μια διαφορετική πορεία που θα οδηγήσει στα αντίθετα από τα επιθυμητά αποτελέσματα. Για αυτό και η πρότασή μας θα στοχεύσει σε ριζικές αλλαγές.

χάρτης μηδενικού σεναρίου τάσεων

μηδενικό σενάριο τάσεων

αξιολόγηση

πρωτογενής τομέας

γεωργική γη

- _καταπάτηση εκτάσεων γεωργικής γης από αυθαίρετη δόμηση
- _καταπάτηση εκτάσεων γεωργικής γης απο τη βιομηχανία και τη βιοτεχνία
- _ανεπτυγμένη καλλιέργια λουλουδιών

- _εκτατική μεγέθυνση του αστικού χώρου χωρίς πολεοδομικό σχέδιο
- _περιβαλλοντική υποβάθμιση του εδάφους των γεωργικών εκτάσεων λόγω της λειτουργίας πολλών βιομηχανιών στην ευρύτερη περιοχή
- _απαξίωση και αποδυνάμωση αυτής της δυναμικής οικονομικής δραστηριότητας λόγω των παραπάνω

δευτερογενής τομέας

- _ οι διάφορες βιομηχανίες, βιοτεχνίες και μεταποιητικές μονάδες που λειτουργούν στην περιοχή αποτελούν βασικό παράγοντα οικονομικής δραστηριότητας του δήμου
- _διάσπαρτη χωροθέτηση διάφορων βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων εκτός των ορισμένων περιοχών των ΒΙΠΑ και ΒΙΟΠΑ
- _ανεπαρκείς σύνδεση μέσω ενός ενιαίου οδικού δικτύου καθώς η ελλιπούς χρήση σύγχρονων τεχνολογικών υποδομών

- _υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος
- _η γεινίαση με οικιστικές περιοχές και άρα η υποβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος
- _αποδυνάμωση της παραγωγικής δραστηριότητας λόγω της μη σύνδεση των μονάδων αυτών μεταξύ τους όσο και με άλλες παραγωγικές δραστηριότητες στην υπόλοιπη Αθήνα
- _περαιτέρω υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και στην κακή λειτουργία αυτών

τριτογενής τομέας

εμπόριο

- _υπερσυγκέντρωση του λιανικού εμπορίου στο κέντρο του Μενιδίου
- _συσσώρευση χονδρικού εμπορίου στη λεωφόρο Καραμανλή

- _μονοκεντρική ανάπτυξη του Δήμου και έλλειψη λιανικού εμπορίου από άλλες περιοχές (π.χ.Ολυμπιακό Χωριό)
- _δημιουργία γραμμικών μονολειτουργικών μετώπων

τουρισμός / αναψυχή / πολιτισμός

- _ύπαρξη ξενοδοχειακών μονάδων και εστιατορίων που δεν εντάσσονται οργανικά στο φυσικό τοπίο της Πάρνηθας
- _ιστορικό απόθεμα αρχαιολογικού ενδιαφέροντος που μένει τουριστικά και πολιτιστικά αναξιοποίητο

- _υποβάθμιση και μη προστασία του φυσικού και αισθητικού περιβάλλοντος της Πάρνηθας και του Κηφισού
- _σταδιακή απαξίωση των υπάρχόντων αρχαιολογικών χώρων

ήπιο σενάριο παρέμβασης

αξιολόγηση

πρωτογενής τομέας

γεωργική γη

- _μείωση της αυθαίρετης δόμησης εις βάρος της γεωργικής γης
- _θεσμοθέτηση της γεωργικής γης
- _ενίσχυση της καλλιέργειας λουλουδιών
- _απόδοση κινήτρων για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού

- _περιβαλλοντική προστασία και αξιοποίηση των αγροτικών εκτάσεων
- _προστασία και διατήρηση των αγροτικών εκτάσεων
- _τόνωση μιας κερδοφόρας οικονομικής δραστηριότητας του δήμου
- _οικονομική ανάπτυξη του Δήμου μέσω των τουριστικών δραστηριοτήτων

δευτερογενής τομέας

- _μεταφορά και μετεγκατάσταση των διαφόρων βιομηχανιών και βιοτεχνιών στις ΒΙΠΑ και ΒΙΟΠΑ που ορίζονται από το ΓΠΣ
- _θεσμοθέτηση και πολεοδόμηση των περιοχών ΒΙΠΑ και ΒΙΟΠΑ και δημιουργία λειτουργικών πυρήνων από βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες
- _δημιουργία οδικού δικτύου που θα συνδέει τις περιοχές των ΒΙΠΑ και ΒΙΟΠΑ
- _λειτουργία των μονάδων με σύγχρονα τεχνολογικά μέσα και με σεβασμό στα υπάρχοντα

- _προστασία της γεωργικής γης από την καταπάτηση και περιορισμός της περιβαλλοντικής μόλυνσης της περιοχής του Κηφισού
- _δημιουργία δικτύου συνεκτικών συνδέσεων μεταξύ των μονάδων με τους οδικούς άξονες και αποφυγή της περιβαλλοντικής υποβάθμισης της ευρύτερης περιοχής.
- _εξοθολογισμός της λειτουργίας των βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων

τριογενής τομέας

εμπόριο

- _έλεγχος των εμπορικών δραστηριοτήτων στο κέντρο του Μενιδίου
- _έλεγχος των εμπορικών δραστηριοτήτων υπερτοπικού χαρακτήρα στη λεωφόρος Καραμανλή

- _αποφυγή της περαιτέρω ανάπτυξης εμπορικών δραστηριοτήτων στο κέντρο της πόλης
- _αποφυγή δημιουργίας μονολειτουργικών μετώπων εμπορίου

τουρισμός / αναψυχή / πολιτισμός

- _έλεγχος της ανεξέλεγκτης τουριστικής ανάπτυξης
- _αξιοποίηση του μεγάλου υπαίθριου χώρου του Στρατοπέδου Παπαστάθη για δημιουργία δημοτικού πάρκου και υλοποίηση δημοτικών εκδηλώσεων

- _διατήρηση και προστασία του φυσικού πλούτου από καταστροφές που επιφέρει η ανεξέλεγκτη ανάπτυξη τουρισμού
- _οικονομική ανάπτυξη του Δήμου

ριζοσπαστικό σενάριο παρέμβασης

αξιολόγηση

πρωτογενής τομέας

γεωργική γη

_μεγάλη οικονομική ενίσχυση της πρωτογενούς παραγωγής

_εκμετάλλευση του υψηλού ποσοστού νέων για την αύξηση της απασχόλησης στη γεωργία μέσα από κρατικές επιδοτήσεις

_απαγόρευση της αυθαίρετης δόμησης και της διάσπαρτης χωροθέτησης βιομηχανιών και βιοτεχνιών εκτός των ΒΙΠΑ και ΒΙΟΠΑ

_αξιοποίηση ή δημιουργία εργαλείων πολιτικών για την ποιοτική και ποσοτική μεγέθυνση της γεωργικής γης

_οι συνθήκες του εδάφους, του κλίματος και του μεγέθους των εν δυνάμει γεωργικών ζωνών (πχ κοντά στον Κηφισό, κάτω από το Ολυμπιακό Χωριό) ευνοούν καλλιέργειες σε θερμοκήπια λουλουδιών, οπωροπευτικών κ.α. Δυνατότητα για εναλλακτικές μεθόδους καλλιέργειας (υδροπονία)

_αποθήκευση προϊόντων και δημιουργία μονάδων συσκευασίας και μεταποίησης στα παλαιά κελύφη των βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων

_προμήθεια της τοπικής αγοράς με τοπικά προϊόντα

_σχετική αυτονομία του Δήμου ή ομάδων παραγωγών, σε ορισμένα προϊόντα και την οικονομική ανάπτυξη μέσω του εμπορίου αυτών

_μείωση της ανεργίας μέσω της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των νέων του πληθυσμού

_απασχόληση των κατοίκων των γύρω περιοχών και την διαχείριση των προϊόντων (π.χ. συναιπερισμοί)

_καλλιέργεια οπωροπευτικών προϊόντων ακόμα και στο βεβαρυσμένο περιβαλλοντικά περιβάλλον

_αξιοποίηση του υπάρχοντος κτιριακού αποθέματος και άρα μείωση του κόστους κατασκευής μονάδων αποθήκευσης και μεταποίησης

_μείωση του κόστους μεταφοράς και ενίσχυση της τοπικής παραγωγής

δευτερογενής τομέας

_διατήρηση βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων και μετεγκατάσταση στις ζώνες ΒΙΠΑ και ΒΙΟΠΑ και πολεοδομηση τους

_προστασία και χρηματοδότηση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

_δημιουργία νέων μονάδων μεταποίησης (μη οχλουσών) από την ενίσχυση της πρωτογενούς παραγωγής.

_δημιουργία κατάλληλου οδικού δικτύου που θα συνδέει τις ΒΙΠΑ και ΒΙΟΠΑ με τις γεωργικές εκτάσεις και τις περιοχές τοπικού εμπορίου

_ΟΙ ΒΙΠΑ και ΒΙΟΠΑ θα λειτουργούν ως μια ενιαία ενότητα με κοινά τεχνολογικά δίκτυα με τη μέγιστη οικονομική ανταποδοτικότητα του έργου

_αποφυγή του κλεισίματος και των συγχωνεύσεων πολλών από αυτών λόγω της εντεινόμενης οικονομικής κρίσης

_δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και προστασία του περιβάλλοντος

_σύνδεση των επιπέδων παραγωγής

ριζοσπαστικό σενάριο παρέμβασης

αξιολόγηση

τριτογενής τομέας

εμπόριο

_το εμπόριο στο κέντρο της πόλης είναι επαρκές. Δημιουργία νέων τοπικών κέντρων και σε άλλες περιοχές, διατηρώντας την κλίμακα της γειτονιάς (πχ Ολυμπιακό χωριό, Θρακομακεδώνες)

_προστασία και χρηματοδότηση των μικρών επιχειρήσεων και καταστημάτων του Δήμου

_ενίσχυση της τοπικής αγοράς εμπορίου από τοπικά προϊόντα που παράγονται από την καλλιέργεια και επιδέχονται επεξεργασία στις μεταποιητικές μονάδες ΒΙΠΑ και ΒΙΠΑ

τουρισμός / αναψυχή / πολιτισμός

_ενίσχυση του ήπιου και φιλικού προς το περιβάλλον τουρισμού (πχ αγροτουρισμός, οικοτουρισμός, περίπατοι - μονοπάτια, κατασκηνώσεις). Αξιοποίηση δημόσιων κτισμάτων (πχ στρατόπεδο ΚΑΠΟΤΑ) για το στόχο αυτό

_δημιουργία θεματικών πάρκων. Ένα δίκτυο μέσα στην πόλη που θα συνδέει χώρους ειδικού ενδιαφέροντος, τον φυσικό πλούτο, χώρους αρχαιολογικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος και δημόσιους χώρους

_αποκέντρωση δραστηριοτήτων και αποφυγή υπερσυγκέντρωσης αυτών στο κέντρο του Μενιδίου

_αποφυγή του κλεισίματος πολλών από αυτών λόγω της εντεινόμενης οικονομικής κρίσης

_εξασφάλιση χαμηλών τιμών πώλησης των προϊόντων και σύνδεση του εμπορίου με τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα

_η Πάρνηθα μπορεί να λειτουργήσει ως υπερτοπικός πόλος έλξης για την ανάδειξη της περιοχής.

_οικειοποίηση του δημόσιου χώρου, οικονομική ανάπτυξη της περιοχής

σενάρια και αξιολόγηση

ΥΠΟΜΗΝΑ

- ανύπαρκτο
- αρνητικό
- μέτριο
- θετικό
- πολύ θετικό

ΚΡΙΤΗΡΙΑ

1. βαθμός υλοποίησης στρατηγικού στόχου
2. οικονομική ανάπτυξη με κοινωνικά κριτήρια
3. οικονομική ανάπτυξη προς το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον
4. ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα
5. ανάπτυξη του δευτερογενούς τομέα
6. ανάπτυξη του τριτογενούς τομέα
7. κόστος υλοποίησης

	μηδενικό σενάριο	ήπιο σενάριο	ριζοσπαστικό σενάριο
1. βαθμός υλοποίησης στρατηγικού στόχου			
2. οικονομική ανάπτυξη με κοινωνικά κριτήρια			
3. οικονομική ανάπτυξη προς το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον			
4. ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα			
5. ανάπτυξη του δευτερογενούς τομέα			
6. ανάπτυξη του τριτογενούς τομέα			
7. κόστος υλοποίησης			

Σενάριο παρέμβασης:

Όπως περιγράψαμε από την αρχή η πρώτη προτεραιότητά μας είναι η δημιουργία ενός δικτύου που να συνδέει όλες τις οικονομικές δραστηριότητες σε ένα ενιαίο σχέδιο. Αυτό το σχέδιο δεν μπορεί παρά να πατήσει πάνω στις ίδιες τις δυνατότητες και τις ιδιαιτερότητες της περιοχής όπως ανιχνεύτηκαν στο πρώτο μέρος.

Η λογική μας παρουσιάζεται σχηματικά στο **Σχεδιάγραμμα 1 που επιχειρεί να περιγράψει ακριβώς αυτή την κυκλική λειτουργία και την αλληλοδιαπλοκή των δραστηριοτήτων που επιθυμούμε**. Η περιοχή έχει ένα πολυπληθές εργατικό δυναμικό, μεγάλο κομμάτι του οποίου είναι άνεργοι. Αυτοί πρέπει και μπορούν να απορροφηθούν σε δραστηριότητες που υπάρχουν και πρέπει να ενισχυθούν κατά κύριο λόγο στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα. Τα προϊόντα του πρωτογενούς τομέα μπορούν να διοχετεύονται απευθείας στις μεταποιητικές μονάδες και στις βιομηχανίες-βιοτεχνίες της παραγωγής αλλά και να αξιοποιούνται για κατανάλωση από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Στη συνέχεια τα προϊόντα που παράγονται από τον δευτερογενή τομέα μπορούν να διοχετεύονται στην τοπική αγορά και στις εμπορικές δραστηριότητες της και να γυρίζουν πάλι στους κατοίκους της περιοχής. Σαφώς στόχος είναι και η εξαγωγή τους προς την Αθήνα και αλλού, πράγμα που μπορεί να επιφέρει έσοδα. Ωστόσο η βασική λογική που περιγράφουμε μπορεί να μειώσει εξαιρετικά το κόστος των προϊόντων αφαιρώντας τους μεσάζοντες και τις μεταφορές, να δώσει ζωή και θέσεις εργασίας σε τοπικές δραστηριότητες αλλά και να εξασφαλίσει κάποια βασικά είδη, αναγκαία για την καθημερινή επιβίωση.

Δεν υποστηρίζουμε ότι μπορεί ο Δήμος Αχαρνών να αποκτήσει πλήρη αυτόνομη και να λειτουργεί έξω από την ευρύτερη πραγματικότητα της Αθήνας και της Ελλάδας. Ωστόσο, βήματα σε μια τέτοια κατεύθυνση οφείλουν να διερευνώνται από σήμερα και, εκτιμούμε, ότι μπορούν σημαντικές πλευρές τους να υλοποιηθούν. Για να γίνει αυτό πέρα από το σχεδιασμό απαιτούνται και συγκεκριμένες πολιτικές και εργαλεία από την Τοπική Αυτοδιοίκηση με ή χωρίς το κεντρικό κράτος. Ας δούμε πιο αναλυτικά μερικές προτάσεις:

Πρωτογενής τομέας:

Το υψηλό ποσοστό νέων και χειρωνακτών εργατών μπορεί να λειτουργήσει θετικά για την αύξηση της απασχόλησης στη γεωργία και μέσα από κρατικές επιδοτήσεις. Στόχος μας είναι η μεγάλη ενίσχυση της πρωτογενούς παραγωγής με στόχο τη σχετική αυτονομία του Δήμου ή ομάδων παραγωγών, σε ορισμένα προϊόντα και την οικονομική ανάπτυξη μέσα από την εμπορία αυτών. Για να συμβεί αυτό οφείλει να περιοριστεί η καταπάτηση και υποβάθμιση της αγροτικής γης από την αυθαίρετη δόμηση και από τη διάσπαρτη χωροθέτηση βιομηχανιών και βιοτεχνιών εκτός των εγκεκριμένων ζωνών. Χρειάζεται η αξιοποίηση ή και η δημιουργία εργαλείων και βοηθητικών πολιτικών για την ποιοτική και ποσοτική μεγέθυνση της γεωργικής γης με στόχο την απασχόληση κατοίκων των γειτονικών περιοχών και τη διαχείριση των προϊόντων, όπως μπορεί να είναι οι συνεταιρισμοί η αξιοποίηση δημόσιας και δημοτικής γης. Οι συνθήκες του εδάφους, του κλίματος και του μεγέθους των εν δυνάμει γεωργικών ζωνών (όπως κοντά στον Κηφισό,

κάτω από το Ολυμπιακό Χωριό κ.α.) ευνοούν καλλιέργειες σε θερμοκήπια λουλουδιών και οπωροκηπευτικών ωστόσο μπορούν να διερευνηθούν και οι δυνατότητες για εναλλακτικές μεθόδους καλλιέργειας, που μπορούν να αναπτυχθούν ακόμα και στο βεβαρυσμένο περιβάλλον και το έδαφος της περιοχής (πχ υδροπονία). Για την αποθήκευση των προϊόντων καθώς και τη δημιουργία μονάδων συσκευασίας και μεταποίησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν παλαιά κελύφη βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων που υπάρχουν διάσπαρτα στην περιοχή και μάλιστα συνορεύουν με περιοχές αγροτικής γης. Τέλος τα προϊόντα του πρωτογενούς τομέα, πέρα από το εμπόριο τους στην υπόλοιπη Ελλάδα μπορούν να διοχετεύονται σε μεγάλο βαθμό στην τοπική αγορά ώστε να μειώνεται το κόστος.

2. Δευτερογενής τομέας:

Η προστασία και διατήρηση των βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων είναι επιλογή μας. Ωστόσο για να ικανοποιείται ο στρατηγικός στόχος μας οφείλουν να ληφθούν οι αναγκαίες πρωτοβουλίες που θα ρυθμίζουν τη λειτουργία των δραστηριοτήτων αυτών. Βασική πλευρά είναι η μετεγκατάστασή τους στις ζώνες ΒΙΠΑ και ΒΙΟΠΑ και η πολεοδομική τους ενώ προτείνεται να δημιουργηθεί ένα καλύτερο μεταφορικό δίκτυο συνδέσεων μεταξύ των μονάδων αλλά και με τους κεντρικούς οδικούς άξονες. Ταυτόχρονα πρέπει να υπάρξει ειδική μέριμνα ώστε να λειτουργούν οι μονάδες με σύγχρονα τεχνολογικά μέσα και με σεβασμό στα υπάρχοντα κριτήρια. Προϋπόθεση αυτών είναι να σταματήσουν τα «λουκέτα», προστατεύοντας και χρηματοδοτώντας μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Η ενίσχυση της πρωτογενούς παραγωγής με τη λογική της αποθήκευσης, συσκευασίας και μεταποίησης στην περιοχή θα οδηγήσει, κατά τη γνώμη μας με την παρέμβαση και του Δήμου, στη δημιουργία νέων, μη οχλουσών μονάδων στην περιοχή. Τα προϊόντα του πρωτογενούς τομέα, πηγαίνουν στο δευτερογενή εντός της ίδιας περιοχής, ίσως και με ενιαίο φορέα υλοποίησης.

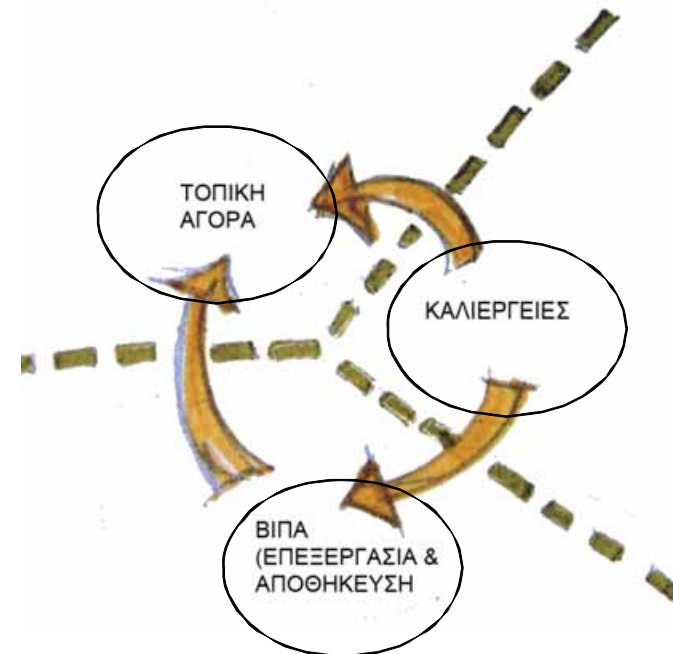
3. Τριτογενής τομέας:

Το εμπόριο στο κέντρο της πόλης είναι επαρκές, δεν υπάρχει δυνατότητα να μπορούν να επιβιώσουν νέα καταστήματα. Ωστόσο οι υπάρχουσες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις πρέπει να προστατευτούν ειδάλλως η θα συνεχίζεται η έκρηξη της ανεργίας που, πέραν του κοινωνικού αντίκτυπου μειώνει και τα έσοδα του Δήμου. Ωστόσο υπάρχει δυνατότητα εμπορικής δραστηριότητας στις περιοχές εκτός του κέντρου, όπου μπορούν να αποκεντρωθούν τέτοιες χρήσεις ή και να δημιουργηθούν νέα τοπικά κέντρα σε περιοχές όπως το Ολυμπιακό Χωριό και οι Θρακομακεδόνες διατηρώντας την κλίμακα της γειτονιάς. Στο σύνολο της τοπικής αγοράς μπορούν να διοχετεύονται προϊόντα που παράγονται τοπικά είτε από τον πρωτογενή είτε από τον δευτερογενή τομέα.

Η διατήρηση και προστασία του φυσικού πλούτου από τις φυσικές καταστροφές και την ανεξέλεγκτη τουριστική ανάπτυξη θεωρείται προαπαιτούμενο. Αυτό δεν έχει μόνο περιβαλλοντικά οφέλη αλλά και οικονομικά καθώς το συγκριτικό πλεονέκτημα του φυσικού περιβάλλοντος μπορεί να λειτουργήσει ευεργετικά προς τις δραστηριότητες της περιοχής ακόμα και αν δυσχεραστεί συμφέροντα ατόμων ή μικρών ομάδων. Η Πάρνηθα κυρίως αλλά και ο Κηφισός μπορούν να λειτουργήσουν ως υπερτοπικοί πόλοι έλξης για την ανάδειξη της περιοχής. Για αυτό πρέπει να ενισχυθεί ο ήπιος και ο φιλικός προς το περιβάλλον τουρισμός

με πρωτοβουλίες για αγροτουριστικές ή οικοτουριστικές εγκαταστάσεις, τη δημιουργία περιπάτων και μονοπατιών, την εγκατάσταση κατασκηνώσεων κ.α.. Σε αυτή την κατεύθυνση μπορούν να αξιοποιηθούν δημόσια κτίσματα (όπως το στρατόπεδο ΚΑΠΟΤΑ) που αρκούν ώστε να μην απαιτείται οικοδόμηση στις δασικές περιοχές. Ενδιαφέρουσα πρόταση θα ήταν η δημιουργία θεματικών πάρκων μέσω ενός δικτύου που θα συνδέει χώρους ειδικού ενδιαφέροντος, φυσικού πλούτου, πολιτιστικής κληρονομιάς, αρχαιολογικής σημασίας και δημόσιους χώρους του Δήμου. Κάτι τέτοιο που θα είχε και σχεδιαστικό ενδιαφέρον θα μπορούσε να ενισχύσει τον εγχώριο και μη τουρισμό.

Είναι πιθανό μερικές από αυτές τις προτάσεις να φαντάζουν δύσκολο να υλοποιηθούν σήμερα και πόσο μάλλον από ένα μοναδικό Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Είναι αλήθεια ότι οι δυσκολίες είναι πολύ μεγάλες για τη δυνατότητα πλήρους υλοποίησης του στρατηγικού στόχου και θα ήταν σαφέστατα ευκολότερο αν τέτοιες προσπάθειες γίνονταν συντονισμένα και με άλλους ΟΤΑ, ή ακόμα περισσότερο σε περιφερειακό ή και πανεθνικό επίπεδο, πράγμα όμως που θα προϋπέθετε την υιοθέτηση τέτοιων πολιτικών. Ωστόσο, ο Δήμος Αχαρνών έχει το μέγεθος, τον πληθυσμό και κυρίως την πολυμορφία εκτάσεων και δραστηριοτήτων ώστε να μπορεί να δοκιμάσει προτάσεις σαν τις παραπάνω. Κάτι που λίγοι Δήμοι μπορούν να κάνουν. Αυτό δηλαδή που είναι πρόβλημα και μειονέκτημα σήμερα, με έναν ενιαίο σχεδιασμό μπορεί να γίνει βασικός μοχλός υπέρβασης της κρίσης και οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και ευημερίας. Η πρόταση μας διακατέχεται από μια ενιαία λογική, ωστόσο αυτό δεν σημαίνει αδυναμία να υλοποιηθούν κομμάτια της πρότασης αυτοτελώς.

_περιοχή χωρικής εξειδίκευσης

Έχουμε παρουσιάσει το σενάριο παρέμβασης που προτείνουμε. Στη συνέχεια θα προχωρήσουμε σε μια πιο περιγραφική εξειδίκευση για το πώς θα μπορούσε να υλοποιηθεί σε μια συγκεκριμένη περιοχή.

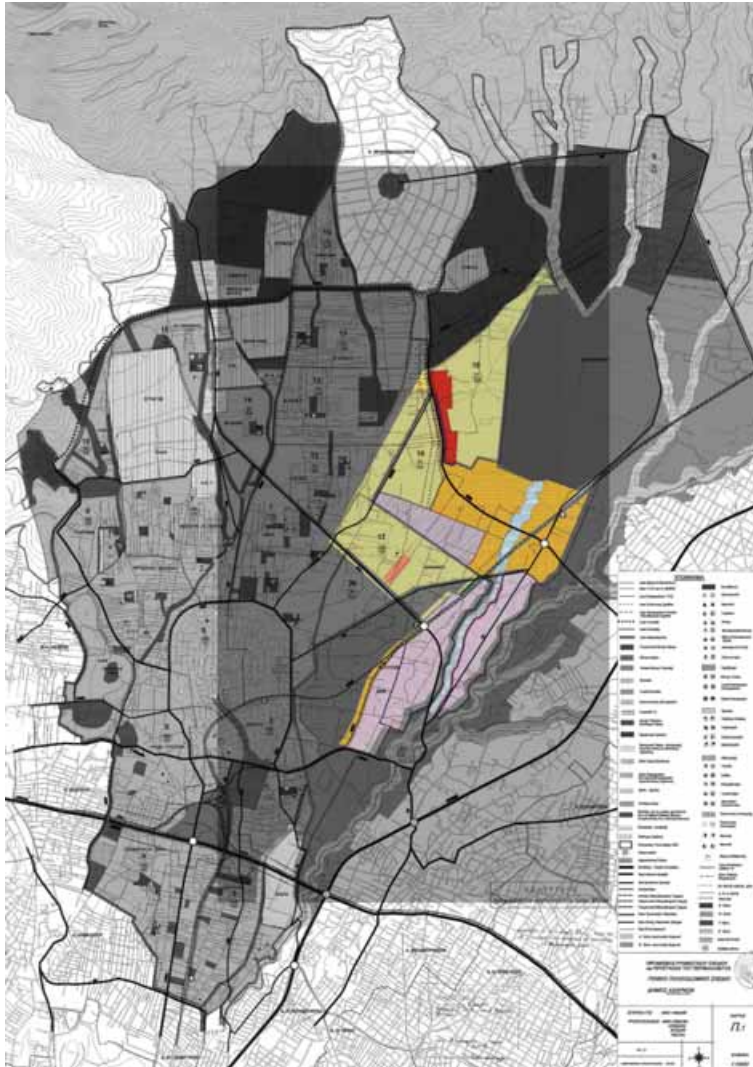
Η περιοχή που επιλέξαμε φαίνεται στο χάρτη. Η περιοχή χωροθετείται βόρεια του κέντρου και στο ανατολικό όριο του Δήμου. Περιλαμβάνει το Ολυμπιακό Χωριό και την περιοχή κάτω από αυτό, μέχρι τη Λεωφόρο Καραμανλή και ολόκληρη την έκταση μέχρι τον Κηφισό Ποταμό. Η θέση της περιοχής είναι κομβική καθώς βρίσκεται πλησίον τόσο του κέντρου όσο και του οικισμού των Θρακομακεδόνων και συνδέει τις περιοχές γεωργικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων με το οικιστικό κομμάτι του Δήμου.

Υπάρχουν αρκετοί λόγοι για την επιλογή της περιοχής. Καταρχήν εντοπίζονται σε αυτήν μεγάλες εκτάσεις αδόμητες με διάσπαρτη δόμηση και δραστηριότητες. Αυτό δημιουργεί δυνατότητες για παρέμβαση αλλά και για τάσεις ανάπτυξης μεγαλύτερες από ότι σε μια περιοχή πυκνού αστικού ιστού. Επίσης η ύπαρξη αγροτικών εκτάσεων ήταν προαπαιτούμενο για να φανεί η λογική της πρότασής μας.

Τέμνεται από κύριους οδικούς άξονες (Λ. Καραμανλή και Λ. Κύμης) πράγμα που τις προσδίδει κεντρικότητα και εύκολη πρόσβαση για άτομα και προϊόντα.

Έχουν σημασία οι στόχοι που τίθενται ήδη από το ΓΠΣ και ειδικότερα από την τελευταία του τροποποίηση. Σύμφωνα με αυτή ένα μεγάλο κομμάτι της περιοχής εντάσσεται στη Β Ζώνη προστασίας του Κηφισού η οποία περιλαμβάνει εκτάσεις αγροτικές που συγκεντρώνουν δραστηριότητες του πρωτογενούς τομέα. Στις παραπάνω ζώνες επιτρέπονται οι χρήσεις: Αγροτικές αποθήκες που εξυπηρετούν την πρωτογενή παραγωγή. Θερμοκήπια. Κατοικία. Αγροτικές αποθήκες. Χωροθετείται ζώνη ΒΙΠΑ προς εξυγίανση. Τοποθετούνται δραστηριότητες τοπικού κέντρου στα όρια του Ολυμπιακού χωριού ενώ ορίζονται οι ΠΕ 17 και 19 με τη δεύτερη να επιδιώκει τη σύνδεση του ιστού μεταξύ του κέντρου και του Ολυμπιακού χωριού. Ταυτόχρονα οι οδικοί άξονες των λεωφόρων Καραμανλή, Κύμης και Τατοΐου ορίζονται ως πρωτεύουσες οδικές αρτηρίες. Αυτά τα στοιχεία του ΓΠΣ θα ληφθούν υπ όψιν στην πρότασή μας.

Το σημαντικότερο στοιχείο είναι η χωρική συγκέντρωση πλήθους λειτουργιών και χρήσεων που είναι αναγκαία για να δείξουμε τη λογική της αλληλεπίδρασης και του ενιαίου σχεδιασμού που είχε τεθεί από τον στρατηγικό στόχο. Στην πράξη μπορούμε να πούμε ότι η περιοχή ανταποκρίνεται καθώς όλα τα επίπεδα των παραγωγικών δραστηριοτήτων υφίστανται και έτσι μπορούν να συνδυαστούν. Υπάρχουν οι εκτάσεις γεωργικής γης, η ζώνη ΒΙΠΑ στον δευτερογενή τομέα και το προτεινόμενο τοπικό κέντρο που μπορεί να λειτουργήσει με δραστηριότητες τοπικού εμπορίου. Επίσης ο τοπικός πληθυσμός του Ολυμπιακού Χωριού, που μάλιστα μαστίζεται από υψηλούς δείκτες ανεργίας μπορεί να λειτουργήσει και σαν το απαραίτητο εργατικό δυναμικό αλλά και σαν τους καταναλωτές των τοπικών προϊόντων.

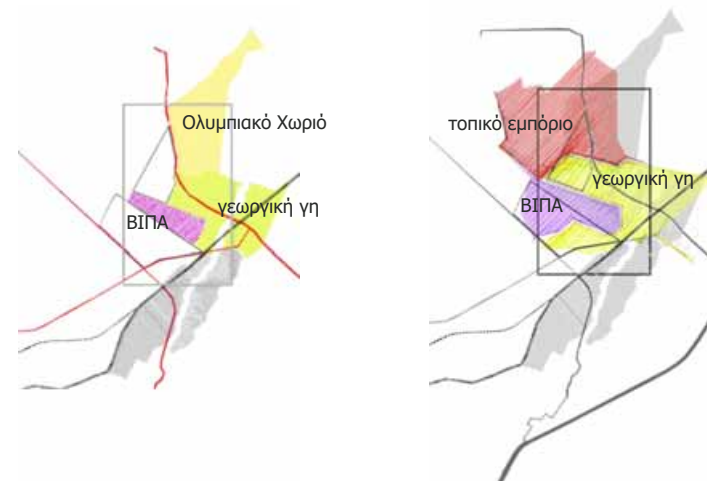

_ΓΠΣ για περιοχή χωρικής εξειδίκευσης

Στη βάση αυτή αναπτύχθηκαν αρχικές σκέψεις για την συνύπαρξη των δραστηριοτήτων όπως φαίνονται στα σκίτσα.

_αρχική ιδέα με βάση το προτεινόμενο ΓΠΣ

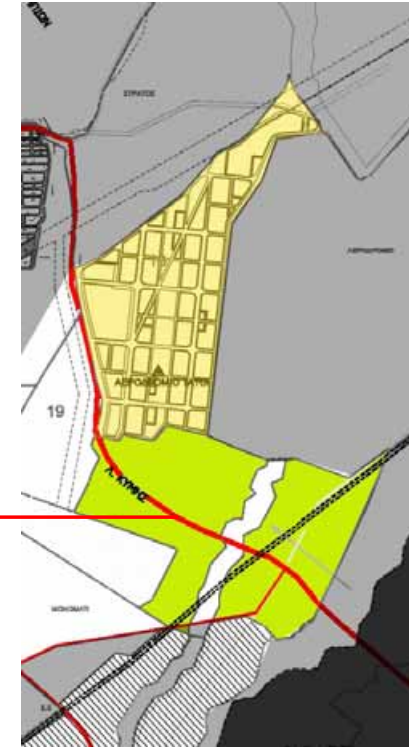
Πρωτογενής παραγωγή:

Στο κομμάτι κάτω από το Ολυμπιακό Χωριό που περιλαμβάνει και μεγάλο μέρος της Β Ζώνης προστασίας του Κηφισού προτείνονται αγροτικές χρήσεις γεωργικής παραγωγής. Κάτι τέτοιο είναι δυνατό καθώς υπάρχουν μεγάλες αδόμητες εκτάσεις, περιλαμβάνεται στο ΓΠΣ και συντελούνται ήδη σε μεγάλο βαθμό στην περιοχή.

_αστική καλλιέργεια

Προτείνουμε την ενίσχυση και αναβάθμιση της γεωργικής παραγωγής, όχι απλά τη διατήρηση εναπομεινάντων εκτάσεων εξαιτίας της γεινίασης με το περιαστικό πράσινο. Αυτό υπερασπίζεται η λογική της αστικής καλλιέργειας δηλαδή οι καλλιέργειες εντός αστικών περιοχών. Η αστική γεωργία συχνά αντικαθίστανται από την αστική οικοδομική ανάπτυξη. Όμως οι αστικές καλλιέργειες και οι κήποι στις πόλεις είναι πολύτιμα αγαθά που θα μπορούσαν να προστατευθούν μέσω μιας κατάλληλης πολιτικής που θα υποστηρίζει την ύπαρξη της αστικής γεωργίας. Πρέπει όμως να δοθεί προσοχή ώστε να εξασφαλιστεί ότι η δημόσια υγεία δεν απειλείται από διάφορες επιβλαβείς πρακτικές όπως η χρήση φυτοφαρμάκων. Η οργανική καλλιέργεια θα ήταν μια προτιμητέα προσέγγιση για τις αστικές περιοχές.

Καθώς επεκτείνεται ο αστικός ιστός, σε κάποιες περιοχές παραμένουν μικρά κομμάτια καλλιεργήσιμου εδάφους για γεωργική χρήση. Αυτές οι γεωργικές δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα μέσα στα όρια των αστικών περιοχών, κυμαίνονται από μικρούς οικιακούς κήπους ως μικρές εμπορικές επιχειρήσεις μεταξύ 200 και 1000 τετραγωνικών μέτρων συμπεριλαμβανομένων και των θερμοκηπίων. Ο Οργανισμός για τη Διατροφή και την Γεωργία των Ηνωμένων Εθνών (The Food and Agriculture Organisation of the United Nations) υπολογίζει ότι περίπου 200 εκατομμύρια αστοί αγρότες σε όλο τον κόσμο παρέχουν τρόφιμα σε 700 εκατομμύρια ανθρώπους. Σε μερικές χώρες, έως τα δύο τρίτα των αστικών οικογενειών ασχολούνται με κάποια μορφή γεωργίας. Αυτές οι δραστηριότητες παρέχουν τρόφιμα όπως φρούτα, λαχανικά, καθώς και κρέας και ψάρια στους αυξανόμενους αστικούς πληθυσμούς των αναπτυσσόμενων χωρών. Η αστική γεωργία είναι λιγότερο κοινή στις αναπτυγμένες χώρες ωστόσο έχει καταφέρει να κερδίσει σημαντικό έδαφος. Δημιουργήθηκε από την επιτακτική ανάγκη να αντιμετωπιστούν φλέγοντα θέματα όπως η ασφάλεια των τροφίμων, η αύξηση του αστικού πληθυσμού, η απώλεια δασικών και καλλιεργήσιμων εκτάσεων και ανακύκλωση των τροφικών απορριμμάτων στις πόλεις.

_ζώνη καλλιέργειας

_νοτιοανατολικό άκρο Ο.Χ

_υδροπονία

Μια ενδεχόμενη μορφή αστικής καλλιέργειας που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην περίπτωση μας είναι η υδροπονία, καθώς ενδείκνυται σε μικρές εκτάσεις και σε εδάφη επιβαρυσμένα. Σήμερα το 90% των κηπευτικών και λαχανικών παγκοσμίως, παράγονται με τη μέθοδο της υδροπονίας, ωστόσο στην Ελλάδα δεν είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη μέθοδος. Υπάρχουν βέβαια περιπτώσεις εφαρμογής της μεθόδου αυτής, μεταξύ των οποίων και η καλλιέργεια του μαρουλιού από τους αδερφούς Γκίκα στο Μενίδι.

Είναι μια τεχνολογικά εξελιγμένη μέθοδος γεωργικής παραγωγής στην οποία τα φυτά αναπτύσσονται χωρίς έδαφος (χώμα), αλλά με τις ρίζες τους μέσα σε νερό και θρεπτικά διαλύματα απαραίτητα για τη σωστή λειτουργία και απόδοση των φυτών. Στην Ελλάδα ως τεχνητό υπόστρωμα χρησιμοποιείται κυρίως ο περλίτης, γιατί είναι ένα εθνικό προϊόν, φθινό που έχει όλες τις απαραίτητες ιδιότητες για την υδροπονική καλλιέργεια, ενώ υπάρχουν και άλλα όπως η ελαφόπετρα, άμμος και το χαλίκι

Η εγκατάσταση υδροπονικής καλλιέργειας αντί της καλλιέργειας στο έδαφος παρουσιάζει σημαντικά πλεονεκτήματα με βασικά την αντιμετώπιση των, μεταδιδόμενων μέσω του εδάφους ασθενειών, η αποφυγή των φυτοφαρμάκων, η δυνατότητα καλλιέργειών σε μέρη με επιβαρυσμένο ή υπερεκμεταλλευόμενο έδαφος, η καλύτερη εποπτεία και αξιοπιστία των φυτών κ.α. Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι η αρχική επένδυση έχει ένα σημαντικό κόστος, ωστόσο το μακροχρόνιο όφελος θα είναι σημαντικό.

_καλλιέργειες με την μέθοδο της υδροπονίας

Δευτερογενής παραγωγή

Αξιοποιούμε τη ζώνη ΒΙΠΑ που υπάρχει στην περιοχή αναπροσαρμόζοντας λίγο το σχήμα στο τελικό σχέδιο ώστε να υλοποιούνται οι συνδέσεις. Σύμφωνα με το ΦΕΚ του 99 στις μη οχλούσες Βιομηχανίες-Βιοτεχνίες και τα Βιοτεχνικά και Βιομηχανικά πάρκα προς εξυγίανση επιτρέπονται: βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις χαμηλής και μέσης όχλησης, επαγγελματικά εργαστήρια, κτίρια αποθήκευσης και στάθμευσης, πρατήρια υγραερίου, γραφεία, εστιατόρια, αναψυκτήρια, εγκαταστάσεις εκθέσεων κ.α.

Στόχος είναι μετεγκατάσταση βιοτεχνικών και επαγγελματικών δραστηριοτήτων που βρίσκονται στον αστικό ιστό ή καταλαμβάνουν εκτάσεις που θα χρησιμοποιηθούν για γεωργική γη. Η ΒΙΠΑ δεν αρκεί να οριστεί αλλά πρέπει και να πολεοδομηθεί δημιουργώντας και τους απαραίτητους κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους (πρασίνου, στάθμευσης, εξυπηρέτησης πελατών και επιχειρήσεων). Επίσης είναι αναγκαίο να οριστεί μια μεταβατική ζώνη πρασίνου που θα λειτουργήσει σαν φίλτρο που θα μειώνει την περιβαλλοντική επιβάρυνση στη γύρω περιοχή. Αντίστοιχο ρόλο μπορούν να παίξουν και εγκαταστάσεις αποθήκευσης των προϊόντων που θα παράγονται στο πρωτογενή τομέα. Για τις δραστηριότητες αυτές μπορούν να αξιοποιηθούν υπάρχοντα κελύφη που μένουν αναξιοποίητα. Ουσιαστικά η ζώνη αυτή μπορεί να λειτουργήσει και σαν μια σύνδεση μεταξύ των γεωργικών δραστηριοτήτων και της βιομηχανίας-βιοτεχνίας.

ΒΙΠΑ προς εξυγίανση

Τριτογενής Παραγωγή

Η περιοχή που έχουμε επιλέξει έχει δυνατότητες ανάπτυξης εμπορικών δραστηριοτήτων, καθώς όπως έχουμε επισημάνει από την αρχή αυτές βρίσκονται συσσωρευμένες σε μεγάλο βαθμό στο κέντρο του Δήμου ή κατά μήκος της οδού Καραμανλή. Ο στόχος μας πρέπει να είναι η διείσδυση εμπορικών χρήσεων τόσο εντός όσο και στα όρια του Ολυμπιακού Χωριού. Εντός, πρέπει να επιλεχθούν καταστήματα εμπορίου επιπέδου γειτονιάς και εκτός, στα όρια του Ολυμπιακού Χωριού. Αξιοποιούμε την πρόταση του ΓΠΣ για τοπικό κέντρο χρησιμοποιώντας τα υπάρχοντα κτιριακά κελύφη και επεκτείνοντας τις δραστηριότητες και από την άλλη μεριά της λεωφόρου Κύμης.

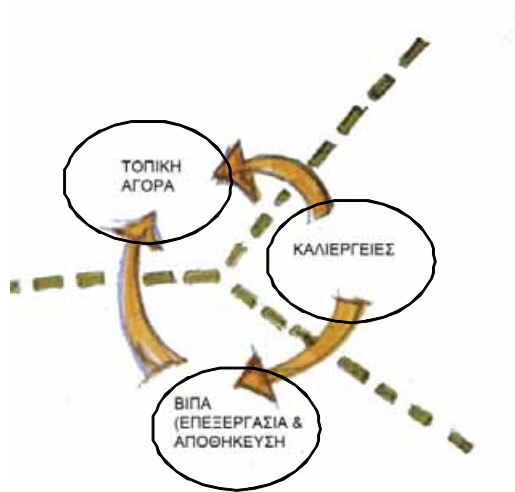
Σημαντικό είναι, οι εμπορικές δραστηριότητες να στηρίζουν και να στηρίζονται στα προϊόντα που παράγονται τοπικά είτε στον πρωτογενή είτε στον δευτερογενή τομέα. Ειδικά για τα αγροτικά προϊόντα μπορούν να λειτουργήσουν και πρότυπες αγορές στις οποίες να μπορούν οι ίδιοι οι παραγωγοί να πωλούν τα εμπορεύματά τους.

_χρήση των υπάρχοντων κτιριακών κελύφων για εμπορικές χρήσεις

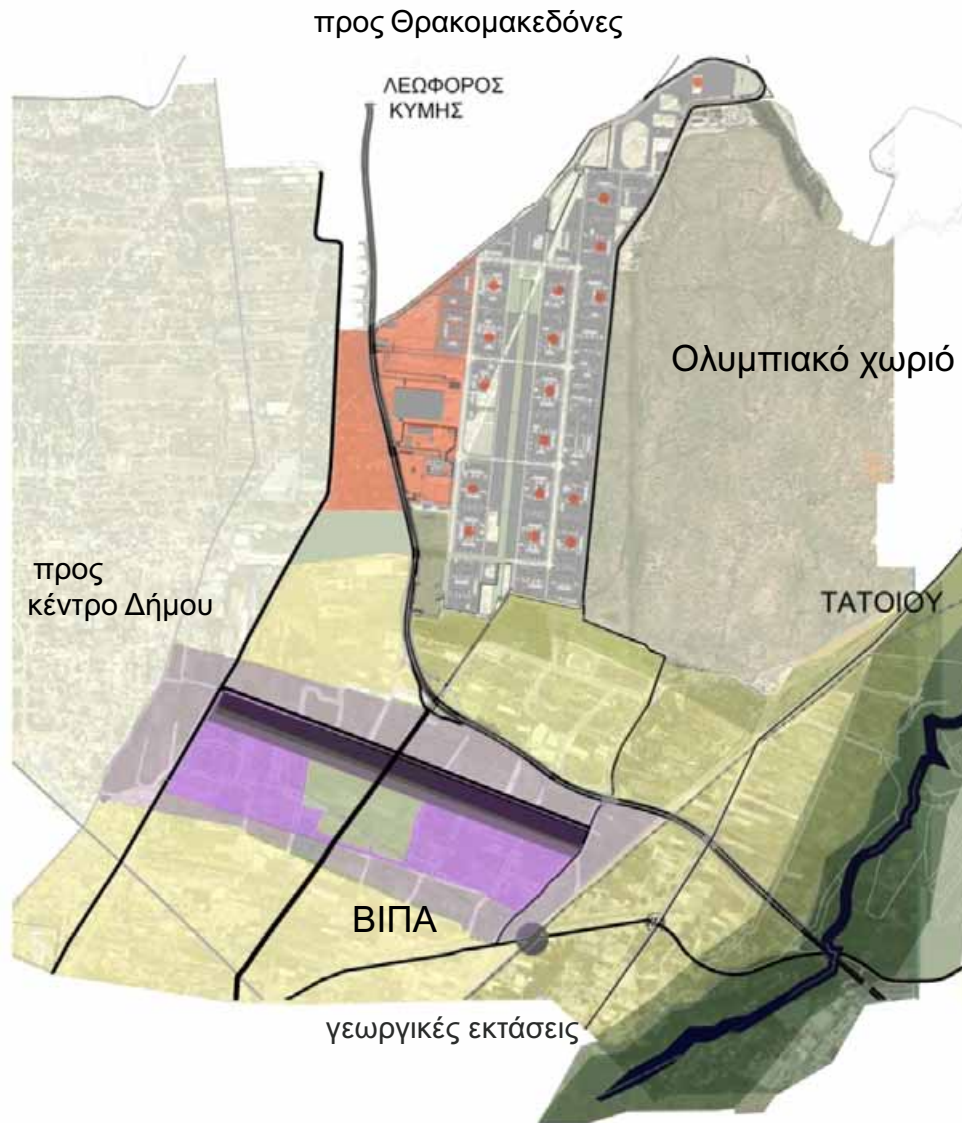
_διείσδυση εμπορικών χρήσεων τόσο εντός, όσο και στα όρια του Ολυμπιακού Χωριού

_σχεδιαγραμματική απότυπωση εφαρμογής του γενικού στρατηγικού στόχου

_εξέλιξη της πρότασης με προτεινόμενες παραγωγικές δραστηριότητες

- εμπόριο
- καλλιέργειες
- βιομηχανία
- αποθήκες
- Δημόσιοι υπαίθριοι χώροι
- Ενδιάμεση ζώνη προστασίας
- Μεταβατικές ζώνες προστασίας Κηφισού
- καλλιέργειες λουλουδιών
- Παραπόταμος του Κηφισού
- Οδικοί άξονες
- Μαγαζάκια Ο.Χ.

συμπεράσματα

Φτάνοντας στην ολοκλήρωση της εργασίας οφείλουμε να επισημάνουμε συμπερασματικά μια σειρά από στοιχεία που περιγράφηκαν σε όλη την πορεία της έρευνας και της διαμόρφωσης μιας πρότασης παρέμβασης.

Το πρώτο είναι η κρισιμότητα που έχει για κάθε πιθανή πρόταση η επισταμένη μελέτη των βασικών χαρακτηριστικών που ορίζουν τη δυναμική και τα σημαντικά προβλήματα κάποιας περιοχής ανεξάρτητα με το μέγεθός της. Για το λόγο αυτό έγινε μια ολόκληρη προσπάθεια αναγνώρισης και παρουσίασης των βασικών ζητημάτων που επηρεάζουν τις παραγωγικές δραστηριότητες, καθώς αυτό αποτελούσε το πεδίο της ερευνητικής μας ομάδας. Πιο ολοκληρωμένα αυτά παρουσιάζονται στους πίνακες της SWOT ανάλυσης με τις δυνατότητες και τις αδυναμίες, τις ευκαιρίες και τις απειλές.

Στη βάση αυτών διατυπώσαμε τον γενικό στρατηγικό μας στόχο που πιστεύουμε ότι ικανοποιεί μια οικονομική ανάπτυξη βιώσιμη, φιλική προς το περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομία και κυρίως με κοινωνικά κριτήρια. Αυτό δεν αποτέλεσε μια δήλωση «ευαισθησίας» αλλά μια πολύ ρεαλιστική τοποθέτηση που υποστηρίζει ότι μια μεγέθυνση στην οποία ευημερούν οι αριθμοί ή οι ισχυρές μερίδες του κεφαλαίου αλλά δεινοπαθεί η κοινωνική πλειοψηφία είναι όχι μόνο κοινωνικά ανάλογη αλλά και καταδικασμένη να αποτύχει. Αυτό αποδεικνύει η οικονομική κατάρρευση που βιώνεται με τραγικές συνέπειες στη χώρα μας αλλά και διεθνώς τα τελευταία χρόνια.

Θα ήταν ψέμα να πούμε ότι αυτή ακριβώς η δύσκολη πραγματικότητα που βρίσκεται η ελληνική κοινωνία δεν επηρέασε τη σκέψη μας και δεν μας οδήγησε σε έναν ευρύ προβληματισμό για το πώς θα μπορούσε να στοιχειοθετηθεί μια πρόταση για την ενίσχυση των παραγωγικών δραστηριοτήτων μέσα σε αυτή τη συγκυρία. Και καταλήξαμε ότι μικρές και αποσπασματικές ρυθμίσεις, πάνω στην υπάρχουσα και ισχύουσα λογική δεν θα μπορούσαν να φέρουν σημαντικά αποτελέσματα και θα ήταν στην πραγματικότητα μικρές ενέσεις ζωής αν όχι ευχολόγια. Αυτό το παρουσιάσαμε και στους πίνακες των σεναρίων, όπου το μηδενικό σενάρια τάσεων οδηγούσε σε γιγάντωση των υπάρχοντων προβλημάτων ενώ το ήπιο δεν μπορούσε να ανατρέψει συνολικά τις δυσκολίες. Για το λόγο αυτό και υιοθετήσαμε ένα σενάριο παρέμβασης ριζοσπαστικό, που απαιτεί μια ριζική αναπροσαρμογή των δραστηριοτήτων αλλά πιστεύουμε ότι είναι το μόνο ρεαλιστικό για να αντιστρέψει τη σκληρή πραγματικότητα και το ακόμα πιο σκληρό μέλλον.

Έτσι διαμορφώσαμε το στρατηγικό μας στόχο που επιδιώξαμε να υλοποιείται στο σενάριο παρέμβασής μας. Που υιοθετεί τη λογική του ενιαίου σχεδιασμού, της αλληλοδιαπλοκής των δραστηριοτήτων, της αμφίδρομης σχέσης ανθρώπων και προϊόντων, της ταυτόχρονης αντιμετώπισης της τοπικής κοινωνίας σαν παραγωγούς και καταναλωτές. Για το λόγο αυτό και επικεντρωθήκαμε στην παραγωγή από την «αρχή» της, δηλαδή από αυτό που η ίδια η γη, που υπάρχει σε πληθώρα στο Δήμο Αχαρνών, μπορεί να προσφέρει. Υποστηρίξαμε την ανάπτυξη και την ενίσχυση της απασχόλησης στον αγροτικό τομέα και στη γεωργία προτείνοντας μάλιστα ορισμένες μεθόδους που αυτό μπορεί να γίνει κατορθωτό. Αντίστοιχα περιγράψαμε μια λογική για το πώς τα παραγόμενα προϊόντα μπορούν να διοχετεύονται σε μονάδες αποθήκευσης και μεταποίησης εντός της παραγωγής και να οδηγούνται στην τοπική αγορά ενισχύοντας και τις εμπορικές δραστηριότητες. Τέλος, επιλέξαμε μια περιοχή που παρείχε όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις ώστε να αποκτήσει χωρική μορφή η πρότασή μας.

Σαφώς μια εργασία δεν μπορεί να συμπεριλάβει όλες τις πιθανές εξελίξεις και δυσκολίες, ούτε να απαντήσει σε όλα τα ερωτήματα που μπορούν να προκύψουν από την ίδια τη ζωή. Ωστόσο ευελπιστούμε ότι παρουσιάσαμε μια μεθοδολογία που θα μπορούσε να προσφέρει χρήσιμα εργαλεία για τον εφαρμοσμένο σχεδιασμό.

βιβλιογραφία

βασική πηγή πληροφοριών αποτέλεσε το εκπαιδευτικό υλικό του μαθήματος

_Αραβαντινός, 1977, Πολεοδομικός Σχεδιασμός. Για μια βιώσιμη ανάπτυξη του αστικού χώρου, Β΄ έκδοση, Συμμετρία Αθήνα

_Γεωργακόπουλος Ν.Μ, 2009, Δήμος Αχαρνών – Παρουσίαση, σημειώσεις για το μάθημα «Προσεγγίσεις του εφαρμοσμένου σχεδιασμού στην Ελλάδα», Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, ΔΜΠΣ Πολεοδομία-Χωροταξία, Αθήνα

_Μπαλαμπανίδης Δ., Παπαγιαννάκης Σ., Περουλιού-Σεργάκη Ι., Πετράκος Κ., 2010, Προσεγγίσεις του εφαρμοσμένου σχεδιασμού στην Ελλάδα, Μεταπτυχιακή εργασία, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, ΔΜΠΣ Πολεοδομία-Χωροταξία, Αθήνα

_Σερράος Κ., 2000, Η διάρθρωση εντατικών χρήσεων γης μέσα από την πρακτική του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδιασμού στην Ελλάδα - Σχετικές Κατευθυντήριες αρχές, στο: ΕΠΜ, ΣΠΕ «Χρήσεις γης και κυκλοφορία στο Κύριο Οδικό Δίκτυο - Επιπτώσεις στον αστικό χώρο», Αθήνα

διαδικτυακοί τόποι

<http://www.acharnes.gr/>
<https://www.igraphics.gr>
<http://www.technotopia.gr>
<http://gis.ktimanet.gr>
www.eetaa.gr

Ευχαριστούμε την Κόκκαλη Παναγιώτα,
Υποψήφια Διδ. του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών για την πολύτιμη βοήθεια της